

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csalók furfangjai.

Írta: *Spektor.*

V. A hamis játék.

(Vége.)

Kávéházak, szállodák különszobái, lebujok, de gyakran rossz hírű személyek lakásai is telve vannak hamis játékosokkal. A játék leginkább kártyán történik. A sipista vagy megjelöli a kártyákat olyképen, hogy az egyes lapokat bizonyos helyeken tüvel átszúrja, s finom bőrű ujjaival ily módon a jelzéseket kitapogatja, vagy a kártya széleit ollóval körülményez, kezével meghajlítja, vagy a kártya hátlapját jelzésekkel látja el. Néha az egyes jó értékű kártyákat porral kené be, hogy így már a tapintásról felismerje őket. Fődolog, hogy a hamis és a valódi kártya hátlapja egyforma rajzu legyen. E célból a hamis játékos már jóelőre vesz a pinczértől egy játszma kártyát és azt megjelzi. Ez a jelzett kártya tehát a hátlapján valószínűleg azonos is lesz az ugyanazon helyiségekben használtakkal.

A hamisjátékos mesterien érti a kártyák keverését is, s ha szükséges, úgy tudja őket összekeverni, hogy tulajdonképen az egyes kártyák eredeti helyükön maradnak, jóllehet a szemlélő azt hinné, hogy tudja isten milyen jól lett megkeverve a kártya. Az ügyes keverésen kívül jól értenek a sipisták az összekevert kártyák megemeléséhez is. Jóllehet a partner emel, ő úgy teszi a két csomagot össze, hogy megint minden kártya az eredeti helyén maradjon. A sipista, ha szükséges, egyes kártyákat el is tüntet és pedig vagy zsebébe csuszatja őket, vagy pedig a földre ejti. Társának kártyáit a kiosztáskor mind meglátja a maga elé helyezett szivarkadóhoz tükröfényes tetején, vagy a kellőképen behajtott ablakszárnyon, avagy a társ háta mögött levő tükröben. A kártyák jelzését a sipista vagy játék közben vértzi a gyűrűjén levő finom tüvel, vagy a már jelzett kártyákat úgy észrevétlenül pillanatban a használatban levőkkel kieseréli. Ha erre alkalom nem kínálkozik, akkor szeket dönt fel, vagy italt önt ki, hogy az erre támadt zürzavarban végrehajthassa szándékát.

Legkönnyebb a kártyasulás akkor, ha a sipistának büntársan kibíezel, ki ellenfele kártyáinak minőségét bizonyos jelekkel elárulja. Szívart tartva szájalva azt

vagy a jobb, vagy a bal szájszögletébe, avagy középre fogja, vagy pedig a füstöt száján, avagy orrán ereszti ki. Néha egy-egy nótát is dudol vagy füttyöl, melynek szövege elárulja az áldozat kártyáinak színét. «Piros, piros, piros...», vagy «zöldre van a, zöldre van a», stb. kezelt nóták eléggé ügyelmeztetik a sipistát, hogy milyen színben erős az ellenfele. Ha a kibíez büntárs teheti, úgy néha lábával is jelt ad olyképen, hogy a hamis játékos lábára lép. Megtörtént egy alkalommal, hogy kaláber játéknál a sipistanak quartja volt, s azt bementve várta büntársen további jeladását. A jeladás meg is történt: jól ráleptek lábára, mire bementa a kontrát is. Persze elhűt a vere, midőn ellenfele quint rekontrával felelt erre. A játék végén kibíez büntárs felelősségre is vonta, hogy hogyan tudott quart kontrát mondani, mikor egész quintje hiányzott az egyik szinből. Erre kifakadt bosszuegében a magáról megfelekezett sipista, hogy akkor miért lépett a lábára. Nagy halotára tört ekkor játszótársa és megmagyarázta a sipistának, hogy ő húgott a lábára, mert játékozban minikettőjük tüpisságát kiismerte.

VI. Csalás lövelésnél.

A lókupeczek mesésen értik annak módját, hogy hogyan lehet valamely hibás lovon túladni. Ha a lónak valamely oldala hibás, úgy mindig olyképen állítják a vevő elé, hogy az a lónak csak tetszetős oldalát lássa. Kis lovakat élesre vasalva, szihírd talajra állítva és kis szekérbe fogva adnak el nagy helyett, viszont a nagyot esetleg simán vasalva, puba talajra állítva és nagy szekérbe fogva mutatnak be kis ló gyanánt. A hát hibáit alkalmas nyergelessel tüntetik el, kelcs lovakat nem etetnek az eladás előtt, nehogy a tele gyomor szorítsa a tüdőt.

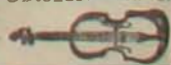
A ló korát feltuntető fogakon is tudnak változtatásokat eszközölni. A megnyult fogait leereszlik, a csikófogakat kihúzzak, s a metszőfogakba sűtvással kupnikat égetnek. Hogy a ló száját a vevő jól ne láthassa szappant tesznek abba, hogy attól a ló szája habozzék. Az öreg lovak vak szemének gödreit úgy tüntetik el, hogy a hirt ott felvágjuk és az üregot vínszikkal vagy levágódó kitöltik. Hogy a ló elénk legyen, vagy jól

Elő magyar vill. oró berend. hangszeregyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekbizottsága, az Oszkai és a szobadalmazott Rákóczi tárogata főtáplálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osás ári és királyi udvari szállító

Ajánlja enjárt gyárában készült órák, vonós és fuvó hangszereit és alkalmatosságokat, Harmonikákat erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az órák hangszerek javítása olcsón eszközölhető. Argyazék minden hangszert külön küldeték. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 8

elverik, vagy tüket tesznek a nyeregbe, borsot dugnak a végelébe, avagy arzénrel etetik meg. A lopott, vagy öreg és már ősz hajszálakkal ellátott, vagy a párjától elütő színű lovak szőrét zöld dióhéjjal, vagy pokolkööldattal festik meg.

Hogy a beteges lónak száraz orrnyílása nedvedző legyen, borsal, dohánynyal vagy szappannal kenik be. Kemény szájú lovak zablája alá üvegport hintenek, hogy szája érzékenyebb legyen. A lecsüngő füleket szőrbálóval kötik fel, vagy mütét útján állítják fel. Fájós lábú lovak lábaihól mütét útján eltávolítják az érző idegeket, minek következtében a ló fájós lábára is rá tud lépni. A takonykóros ló orrfolyását egyelőre az orrnyílásba dugott „stampon” vattával szüntetik meg. Mindezen műveleteken kívül a lován túladni szándékozó kupez segítőtársakat is igénybe vesz, kik idegennek tetetik magukat és a lovat feldicsérik.

Előfordul azonban az is, hogy a gazda lovát azok, a kik azt megvenni akarják, időlegesen megnyomorítják, hogy ily módon olcsó jussanak hozzá. Lesoványítják, szappanbeadással étvágyát elveszik, vagy a ló lábába tüt szúrnak, hogy sántítson. Az ily lelketlen dolgokat vagy az istállóba belopódzott cigányok, vagy a megfizetett hűtlen kocsisok, lovászok követik el.

VII. Egyéb csalások.

Vannak üzletek, melyekben régiségekkel kereskednek, tudva azt, hogy ilyenekért egyes gyűjtők mesés összegeket is hajlandók fizetni. Ezen régiségek között sok a hamisítvány. Jóllehet a hamisítvány és az eredeti között alig van észrevehető különbség, de az ilyesmi bece és értéke épen az eredetiéigben rejlik, miért is ha a kereskedő elhallgatja azt, hogy a kínált árúczikk nem eredeti régiség, hanem utáncat, esalást követ el. Megtörténhetik azonban az is, hogy a laikus régiségkereskedővel a vevő hiteti el, hogy a valódi régiség nem eredeti, hanem utáncat, s így olcsó pénzen veszi meg a különben nagybecsű régiségeket, ez esetben a vevő követi el a csalást.

A régiségek lehetnek őskori tárgyak, leletek, egyiptomi régiségek, festmények, butorok, hegedűk, órák stb. Hamisítják továbbá a keleti, japán, kínai disztárgyakat is; ugyanis lehet, hogy ezek itt nálunk készültek, de mert kínai vagy japán ember árulja őket, a vevő azt hiszi, hogy tényleg eredeti japán, vagy kínai disztárgyakat vesz meg.

A régiségcsalók felforgja sokszor abban áll, hogy a régiséghamisítványt valamely özvegy asszony magánlakásán helyezik el, s a gyűjtőt figyelmeztetik, hogy az illető özvegnél ilyen vagy olyan régiség, butor stb. van. A beavatott özvegy asszony némi jutalék ellenében elmondja, hogy igenis ő a kérdéses régiségeket szépapjától örökölte, most azonban nehéz szívvel bán, de

mert szorult helyzetben van, eladná őket. Vitás esetekben az özvegy asszony állításait egy esaló büntárs is igazolja.

A régi képeket úgy utánozzák, hogy régi értéktelen festményekre híres festmények másolatát ráfestik, hogy így a vászon, a ráma, s az utáncat sötét színe a vevőt megtévesztse, sőt néha árverési pecséteket is ráhamisítanak a képre nagyobb hitelesség okáért.

Régi könyveket olyképen hamisítanak, hogy más régi könyvek kötését és színes kezdőbetűit (iniciálékat) az utáncatokra ráillesztik. Régi fegyver utáncatokon a rozsdát mesterségesen idézik elő.

Régi hegedűket, melyeket kiváló mesterek, mint Stradivarius, Amati, stb. készítettek, oly módon utánoznak, hogy helsejüket az eredetihez hasonló jelzésekkel látják el.

*

A csalók és hamisítók üzelmének ismereten kívül a csendőrnek azt is tudnia kell, hogy mi módon lehet a csalókat leleplezni.

A szélhámosokkal szemben az egyetlen fegyver azon szabályok betartása, a mi a granus idegenek megfigyelésére vonatkozik. Ha tehát az őrskörletben a csendőr ilyeneket észrevesz, tudakozódjék kiletük felől és pedig, mert a tudnivalókra sürgős szükség van, táviró vagy távbeszélő útján. A legtöbb szélhámos a székesfővárosból jön, s így róluk a fővárosi államrendőrség főkapitányságtól tanácsos felvilágosítást kérni. Egyes házakban, hol megfordultak a csalók, jó utánkérlezősködni, hogy mi járatban vannak és mit művelnek? Azon esetben, ha ezek pénzkölcsönt kérnek, vagy kötelezvényeket iratnak alá, fokozott figyelemmel kell őket kísérni, s utána kell járni annak is, hogy hová utaztak, hogy ha esetleg a felvilágosítás távozásuk után érkezik, tudhasuk, hogy hol lehet őket elfogni.

A házasságközvetítőkkal szemben már bajosabb a preventív intézkedés, s panasztétel előtt nem is lehetséges a fellépés, mert a félvezetések írásban történnek, s a csendőrnek nem áll módjában a postai levelezéseket ellenőrizni. Feljelentés esetén azonban gyors eljárásra van szükség, nehogy a késői intézkedésig a csalónak ideje legyen a menekülésre, vagy a bizonyítékok elfüntetésére. Mindenesetre tanácsos azonban, ha a csendőr szorgalmasan olvassa a napi sajtót is, a melyből esetleg megtudhatja, hogy melyik házasságközvetítő ellen tettek valahol feljelentést. Ha már most tudomása szerint ezen házasságközvetítő valukivel az őrskörletben is érintkezésben állott, azokat figyelmezteti, hogy csalóval állanak szemben, s a felvilágosítással és tanácsosul látják el őket a további tennivalókra nézve. Ugyanezeket lehetne elmondani a hirdetési csalókkal szemben követendő eljárásra nézve is. Ha pedig előfordult volna, hogy ezek a már ismertetett módon valakinek képesítő bizonyítványait, vagy egyéb okmányait eltalajdonítot-

A legjobb órák,

47

legszilárdabb ókiszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy közepézn, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

működésnél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzők ingyen!

ták volna, akkor erről a rendőrhatalomságnak jelentést kell tenni, hogy az az elidegenített okmány érvénytelenítéséről a rendőrközlönyben a csendőrséget és rendőrséget tudomásba helyezze. Minden őrsparancsnek ilyen közzététel olvasásakor tartsa kötelességének ezen kicsalt okmányok tulajdonosainak nevét megjegyezni, s idegenek megjelenésekor és okmányaik átvizsgálása alkalmával fentieket tekintetbe venni.

Az okiratok hamis voltát kétséggel kizárólag csak a szakértők tudják meghatározni, de mert sokszor az eljárás sürgős és a csendőrnek szakértő nyomban nem áll rendelkezésére, a hamisítványok megismerhetése végett némi szakismeretre van szüksége.

A hamisnak vélt okirat minden tekintetben bírálat és vizsgálat alá veendő. Figyelmet kell fordítani a tartalomra és keletre, mert lehet, hogy ezekben valahol ellentét látszik fennforogni. Így előfordult pl., hogy valaki egy püspök által aláírt adóslevelet akart érvényesíteni. Ennél azonban feltűnést keltett az a körülmény, hogy az adóslevél oly időről volt keltezve, a mikor a püspök már nem is élt.

Néha a szöveg oly személyekről is tesz említést, kik a megejtett puhatólás szerint a kérdéses időben és helyen jelen nem lehettek. Ha a hamisítást javítással hozták létre, akkor nagyítóüveggel kell vizsgálni, vagy a világossáig felé kell tartani, mert ekkor a változtatás, kaparás, javítás jobban meglátszik. Még jobban fel lehet ismerni a hamisítást, ha azt fényképezés útján meg-nagyobbítják.

A fénykép érzékenysége akkora, hogy azokon a szabad szemmel nem látható hamisítások is könnyen felismerhetők. Vizsgálni kell a tinta minőségét is, mert a hamisítás alig történik ugyanoly vegyi összetételű tintával, mint az eredeti szöveg írva volt. Figyelemmel kell lenni a netáni írásbíbákra is. Újabban egy bankcsalásnál a cégfőnök nevét íráshibával írták le, s erről sikerült a rendőrségnek felismernie, hogy az írás hamis.

A hamisításoknak vegyszeti uton való megállapítása következőleg történik: Az okirat vegyi behatásoknak lévén kitéve olváltozik, miért is az eredeti okiratot előbb le kell fényképezni, s azután minden változtatást, a mi az okiraton történik, jegyzőkönyvbe kell foglalni. Tudnunk kell azt, hogy a különböző összetételű tinta bizonyos vegyszerrel leöntve feloldódik és pedig minél régebben irtak a tintával, annál későbbben. A hamisítás tehát hamarabb tűnik el, mint az eredeti szöveg. Ha valamely része a szövegnek tintával sűrűen át is lett húzva, azért a törölt rész a vegyi szerek behatása alatt világosan szembe tűnik. A törölt-gummi-val vagy konyérbéllel törölt részeket jódgőzben könnyű felismerni, mert ezek abban más színűek lesznek, mint a törletlen részek.

Czeruzával irt szöveg vagy szerekkel el nem távolítható, mert a grafit a vegyi szereknek ellentáll. Vegyi

uton akkor is könnyű felismerni a hamisítást, ha az más tintával történt, mint a milyennel írva volt az eredeti szöveg. Ugyanis némely tinta ilyen, másik a amolyan vegyi szerrel oldódik. A mennyiben bizonyítványokat hamis bélyegzővel láttak el, ezeket is fel lehet ismerni, ha az eredeti bélyegző meg van valahol (pl. a községi pecsét az őrzárati lapon), s azzal a granusat összehasonlíthatjuk.

A levélpecsét-hamisítványokat, illetve a spanyolviaszba nyomott pecsétet, a mennyiben azok gipszformával készítették, szintén fel lehet ismerni, mert a pecséten a gipsz némi maradványai nagyítóval szembe tűnnek. A mennyiben a pecsétviaszon levő bélyegzéseket valaki a papírról levágta és hamis okmányra ragasztotta, ilyenkor a pecsétviasz alján az előbbi papírból odaragadt némi maradványokat találunk. A ruggyantabélyegzőkét anilin festékkel szokták bekenni, mivel az olajos festék a bélyegző kaucsukanyagát megtámadja. Az anilinfestékes pecsétet azonban könnyű kopirozni, miért is a hamisítások többnyire pirosas, ibolyakék anilinfestékű pecséttel történnek. A hamisítók házában tartott házkutatás alkalmával a hamisításra használt szerek és eszközök után is kutatni kell, mert ezekre a bíróságnak szüksége van.

Váltóhamisításnál igyekezzék a csendőr a banktól legalább a leszámítoló ívet, a melyen az aláírások szintén megvannak, s a főkönyvi kivonatot beszerezni, s ezenkívül mielőbb megtudni, hogy mikor és kinek, vagy legalább milyen személyleírású egyénnek fizették ki a váltóra felvett pénzt. Lehet, hogy akkor erre a banktisztviselők még emlékezni fognak.

A hamis váltót csak a polgári per befejeztével tesszik át a kir. ügyészséghez a hamisítás ügyében megejtendő nyomozás végett, s az előtt sem a bank, sem a bíróság nem adja azt ki a csendőrnek. Oly esetben, midőn a hamisnak jelzett váltó lejáráófelben van, a csendőr figyelmeztesse a bankot, hogy a váltót kifizetés esetére ne adja ki, hanem helyeztesse bírói letétbe. Mert ha a kifizető a hamis váltót megkapja, akkor meg is fogja azt semmisíteni, nehogy a hamisítás felfedeztesse.

A váltó kiütetése előtt a bank rendszeren távbeszélőn vagy levélben kérdést intéz a kölcsönkérőhöz, vagy a jótállókhoz, hogy ily módon ellenőrizze, vajjon igaz-e az, hogy tényleg nekik kell a pénz, avagy a váltót ők irták-e alá. Ezt jól tudja a csaló, s ezért ő nem várja meg, míg az érdekelt feleket a bank távbeszélőn felhívja, hanem megelőzi a bankot, s ő beszél a telefonba, ő hívja azt fel, s értekezik vele úgy, mintha ő volna az érdekelt fél. Megtörtént már az is, hogy a csaló a telefonközpont egyik tisztviselőjével szövetkezett, ki is midőn a bank az érdekelt féllal kapcsolást kért maga beszélt a bankkal, s a bank azt hitte, hogy a kapcsolás megtörtént.

A hamis játékosokat azok között kell keresnünk, a

Ha fáj a feje ⁷ ne tévoldozzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 peros alatt a legmakacsabb migrálot és főfájást elmulasztja. — Ár: K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál inv. postai szállítá.

kiknek egyéb rendes foglalkozásuk nem igen van, s a kik nagyobb összegeket szoktak nyerni. Jellemzi őket ujjaik finomsága, mit glicerinnel való kenetetéssel szoktak elérni. Némelyek azt hiszik, hogy a hamisjátékosok ujjaik finomságát azzal fokozzák, hogy ujjaik felületéről a felső bőrréteget lehántják. Ezen feltevés téves, mert ilyen esetben a lehántott bőr helyett még vastagabb nőne ki, a mi által az érzékösség csak gyöngöttetnék. Jellegzetes a hamisjátékos nevése is; az ilyen egyén tekintete oly merev, hogy az ember azt hinné, hogy csak előre figyel és néz, pedig lát ő jól jobbra és balra is, a nélkül, hogy fejét arra felé fordítaná.

A hamisjátékos egyéb jellegzetes vonásai a társadalmi züllöttség, a kóbor életmód, de a mellett elegáns megjelenés. Néha előkelő származású egyének is részesei a hamis játéknak, s ezek épen hangzatos nevük és előkelő származásuknál fogva vélik a gyanút önmagukról elterelni. Nyomozás alkalmával fontos a hamisjátékos orgonmozása, mely alkalommal a hamisított kártyák, s a tüvel ellátott gyűrűk, tükörfényes fedelű szivarka terezték stb. is előtűnnek. Kutatni kell az után is, hogy kik a hamisjátékos büntársai. Csodálatos, hogy még ezen szerepre is sokszor vállalkoznak nők.

Lóeladás körüli csalásoknál alaposan szemügyre kell venni az eladásra szánt lovat. Ugyanis a lovakon véghez vitt mesterséges elváltozásokat bizonyos jelenségek-ből szintén fel lehet ismerni. Ha a lónak borsot dugtak a végelébe, akkor élénksége mellett székelési ingere is van és a farka rezket. Ha fájós lábából az érző idegeket műtét útján eltávolították, akkor a ló lába érzéketlenséget mutat, ha például a pata körül tüvel megszurják. Meg kell vizsgálni a ló száját is, hogy vajjon nem-e sebes a csikófogak helyén, a mi onnan eredhetett, hogy a csikófogait fogóval kibuzták, ha pedig ez megtörtént volna, akkor a csikófogak helyén nem lát-szanak a kibuvó váltófogak. Meg kell vizsgálni azt is; vajjon a lófogak nincsenek-e meghamisítva. A ló metszőfogaiha mesterségesen furt, vagy égetett kupákat fel lehet ismerni, mert a ragólap alakjáról is láthatjuk, hogy a ló öregebb semhogy kupái lehetnének, továbbá a természetes kupa egy betüremlett üreg a fog koronájában, mely üreget belül zománcz bélel ki, s így a kupa körül sima zománczgyűrűt látunk, a mesterségesen utánzott kupán ilyen zománczgyűrű nincs, hanem ezek sokély kitüredezett lyukak, melyek gyakran a gyűrű mellé furattak. Egyébként a fiatalabb lovat arról is meg lehet ismerni, hogy metszőfogaival függőlegesen harap. míg az öreg ló metszőfogai laposan esnek egymásra. Az öreg ló fogai hosszúra nyúltak, a fiatalé rövidebbek, s a mennyiben az öreg ló fogai le volnának reszelve, ezt erdösségükről meg lehet ismerni. Meg kell nézni a ló nyelvét is, nincsen-e az forró vassal megégetve.

Régi-szhamisításnál is vannak dolgok, a mikről a hamisítványt fel lehet ismerni. Képeknél pl. néha a festő aláírása a valóditól eltér. Tudnunk kell azonban azt is, hogy néha a festő egy és ugyanazon modellt, tájat többször is lefest, ha látja, hogy a kép iránt nagy volt a kereslet. Ilyen esetben tebát előfordulhat, hogy a különböző helyekre eladott egyik-másik képről évek mulva azt hiszik, hogy nem eredetiek, hanem utánzatok. Régi butorutánzatokat arról lehet felismerni, hogy összeállításukban nincsen összhang. Némely részük régi, másik újabb divatu.

A mennyiben feltehető, hogy a csalók régi butorhamisítványt magányos özvegy nőnek lakásán helyeztek el, hogy a vevőt megtéveszték, ajánlatos a hagyatéki leltárt megtekinteni, hogy szerepel-e abban a kérdéses butor darab, avagy sem? Egy régi könyvben a kezdőbetűk színezésén lehetett felismerni, hogy az csak utánzat és nem eredeti. Ugyanis az egyik díszlet berlini kék festékekkel volt festve, mivel pedig e szín csak a XVIII. században lett felfedezve, valószínűtlennek tűnt fel, hogy a könyv XVI. századbeli lett volna.

Köteteket lehetne még írni a csalók fondorlatairól, s még mindig akadnának módok, a melyeket a csalók ki-eszeltek, vagy ki fognak eszelni, hogy félrevezessék embertársaikat, s maguknak vagyoni hasznot szerezzenek. Minden igyekezetük azonban kárba vész, ha a társadalom velük szemben gyanakvó, bizalmatlan, állításaitak készpénznek nem veszi, ígéreteiknek nem ül fel. És épen, mert mint említém a vidék az, hol a furfangos csaló jó talajra akad, a csendőrnek a leirt ismeretekre már annál is inkább szüksége van, hogy ha másképp nem, legalább jó tanácsosai és felvilágosítással szolgáljon a népnek, hogy így a csalók mestersége megnehezüljön, s hogy a külföldiek ne csufolhassák hazánkat a csalók eldorádójának.

Sirkőleplezés.

Folyó évi január hó 8-án történt meg a néhai Oniga Kasszian, székesfalusi őrsbeli volt csendőr emlékére emelt sirkőnek ünnepélyes leplezése a fehértemplomi temetőben.

Az ünnepélyen Erdélyi Richard hadnagy, fehértemplomi szakaszparancsnok vezetése alatt 25 főnyi legénység vett részt. Kemény téli hidegben rótták le a bajtársak a kőgyelet adóját szerencsétlen, korán és erőszakos ballállal elhunyt társuk iránt. Mindenesetre élénken emlékkükben él még Oniga tragédiája, bár az még 1909. évi majus hó 9-én játszódott le s ha beleszóljuk magunkat az elhunyt helyzetébe, mély szánalmat kell éreznünk irányában, a ki saját erejébe bízva, szinte feltartóztathatatlannul és vakon rohant a halál karjaiba.

Magá az eset röviden a következőképen folyt le:

Oniga fentemlített nap este 9 órakor Székesfaln közleg kocsimája előtt egy kocsit látott az utcán állani, melyet több ittas ember vett körül. Bár nem állott szol-

BUTOR

kézipénzért v. részletfizetésre legjutányozabb áron
ERHENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRUT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 63-59.

BUTOR

Oniga Kasazián m. kir. csendőr siremléke.

gálatban, mégis felszólította a csoportot távozásra, a mely felbivás eredménnyel is járt. A kocsit tulajdonosa elhajtotta, a többi férfi pedig betért a kocsmába, a hol bort rendelve, mulattak.

Oniga azonban nem elégedve meg az elért eredménnyel, követte őket a kocsmába helyiségbe is s az elmult zárórára hivatkozva, a törvény nevében felszólította az egybegyűlteket, hogy a kocsmahelyiséget hagyják el. Mi sem természetesebb, mint az, hogy ennek a felhívásnak nemcsak hogy nem volt semmi eredménye, hanem csak felfingerelte a szeszről már amúgy is elázott társaságot, a mely a csendőrt megtámadta. Oniga kardot rántva, a legközelebb álló férfit úgy vágta fejbe, hogy az elterült a padlón. De mielőtt meg kardját újból használhatta volna, már őt is érte egy ütés a fején, a mely oly erős volt, hogy a csendőr eszméletét veszítve, összeesett. Még egy pár ütés és szuras — és a csendőr haldokolva került a fehértemplomi csapatkórházba. Mentség már nem volt számára, halálos sérülései a korai sirba vitték.

A képünkön is látható díszes emlékoszlop az alábbi szöveget tartalmazza:

†
Itt nyugszik
ONIGA KASSZIÁN
magyar kir. csendőr
élt 26 évet.

Meghalt 1909 május hó 24-én.

Nyugodjék békében.

Emlékül emelte a bajtársi kegyelet.

Csendőrök! Nincs szándékunkban megítélni szorenkéntelen bajtársunkat! U nyugodjék békében! De kényteleneknek vagyunk esetéből leszűrni azt a tanulságot: sohasse becsüljük túl saját erőnket!

Ha Oniga megelőgazdik első fellépésének eredményével a nem megy be a kocsmahelyiségbe, nem fizetett volna az életével. A záróra túlhágását megakadályozhatta volna ugyanis, ha a laktanyába távozva, őrsparancsnokságának jelentést tesz, a ki majd gondoskodott volna arról, hogy egy felszerelt járőr elintézzze azt, a mi neki nem sikerült.

—71.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A Panama-csatorna.

Taft elnök legutóbbi elnöki üzenetében azt a kijelentést tette, hogy 1913. év július havában az első hajó már átúszik a Panama-csatornán s ezzel a világ figyelme újból erre a több mint harmincz év óta vajudó műre terelődött.

Voltaképen az eszme jóformán olyan régi, mint Amerika fölfedezése, mert hiszen Balbao és Pizarro már rövidebb a fölfedezés után foglalkoztak a csatorna terével, sőt ez annyira átment a köztudatba, hogy II. Fülöp spanyol király tilalmat adott ki e terv ellen, mert vakmerő istenkisértésnek találta. A tudós Humboldt Sándor, meg a gazdag Vanderbilt elméjét is foglalkoztatta ez a merész terv, a mely azonban mégis csak akkor érett meg, a mikor Lesseps Ferdinánd az 1875-ben Párisban tartott földrajzi kongresszuson beterjesztette a csatorna terveit és költségvetését.

Lesseps Ferdinánd még a Szezei-csatorna sikereinek szinte mézes heteit élvezte, a világ megbízott benne és 1880-ban a Panama-részvényeket háromszorosan túljegyezték. A részvényesek dús dividendákról álmodtak s vajmi csekély ügyet vetettek a csatorna közgazdasági és világforgalmi jelentőségére.

Pedig tudnivaló, hogy azt a töméntelen áldozatot, azt a száz milliókra rugó költséget azért tették, mert a New-York és San-Francisco között való út a Panama-csatornával hét ezer mértfölddel rövidül meg. De még az európai kikötőkből is 6 ezer mértfölddel lesz az út rövidebb, mint a Tüzfok körül Délamerika megkerülésével.

A Panama-csatorna tehát épp oly szolgálatot tesz a közforgalomnak, mint a Szezei-csatorna. Valójában új perspektívát nyit a nemzetközi forgalomban, Délamerika buja termőföldjének minden kincses gazdasága. Észak-amerika nyugati partjainak aranyat-ezüstöt rejtő bányái mind hinti majd kincseit az emberi kultúra talajára, ha megnyílik a Panama-csatorna.

Ilyen kevély bizodalommal indult meg a munka 1881-ben. — Lesseps maga is vakon bízott tervében és ifjú energiával indult neki a világraszóló munkálatoknak.

Mikor Lesseps nekivágott a Suez-csatorna hatalmas munkájának, puritán jellemű, szinte kérges tenyerű munkás volt; tizenhárompróbás mérnök, öserőtől duzzadó eredeti természetességgel. De az ünneplés, a hír, a vagyion kivetkőztették őt régi karakteréből és belőle is egy párisi vívó lett.

Az ő terve a Panama-csatornáról az ő költségvetésével merőben keresztülvibetetlen volt.

Lesseps a csatornát Panama és Colon között tervezte; 45 mértföld hosszúságban, nyolcz és fél méter mélységgel és ötven méter vízfelszínű szeleséggel. Ő a csatornát olyannak képzelte, hogy a Csendes Óceánt egyszerű csatornával összekösse az Atlanti Óceánnal, minden zeilip nélkül. Számítása szerint hetvenhárom millió köbméter földet kellett volna kiemelni és az árát batzszáz millió frankban szabta meg. Gondolta, hogy a mit Lesseps mond, annak igaznak kell lenni és a mit Lesseps tesz, az jól van téve. S a munka hamarosan megindult bszazer munkással.

Egy év alatt egy új világ keltezett a Panama-csatorna miazmás, maláriás vidékén. Kalandorok, megszökött elítéltek, proletárok és veszedelmes szélhámosok csak úgy özönlöttek oda s úgy hullottak, mint a pillék a lángban, mert a gyilkos éghajlat a munkások háromöt százalékát ölte meg. De micsoda világ keletkezett. Falvak nőttek ki a semmiből és zakatoltak a masinák, reccsogtak az emelőrudak és csikorogtak a kotrógépek. És robbantak az aknák, robogtak a földszállító lokomotivok, szikráztak a csákányok és ott nyüzgött az a fékevesztett, zabolátlan csűrbe, gyülelész tömeg, a melyeknek nincs törvénye, se erkölcae.

De nem tellett bele tiz esztendő, és fordult újra a világ. A milliókat elnyelt földbányások buczkái és árkaik mentén letették a csákányt, elbaggatott a gépek kereké, megállott a vontató szerkezet, magakadt a bagger akója. Párisban pedig a nagy Lesseps rabkórbázbán ült, az Eiffel-börtön aljába szédült s a francia nép siratta elvesztett vagyonát, meggazdálkodott fillérjeit. — A Panama csödbe került, kiűtött a Panama-válság.

Mennyi duzzadó bizodalommal indult neki a világra szóló tervnek. Ötven millió frank ára gépezet hatvan-ezer lóerőre rúgó energiát adott az emberi elmének: száznyolczvan mozgó és százharmincz álló gőzgép segítette a munkát, a forgalmat és több száz vasúti kocsi, meg harmincz gőzbajó szállította a kiasótt földet. Kiemeltek tiz év alatt ötvenöt millió köbméter földet.

Lesseps a költséget 1886-ban már ezerkétszáz millió frankra emelte. A kátnba került munkálatok szekerébe befogtak a mindenbató s mindentudó Eiffel mérnököt is, de későn volt.

A terv nem számolt a Kulebra hegység kétszáz yard magasságba is fölnyúló csúcsaival s a hegyek sok helyütt laza, törmelékes szerkezetével. Nem számolt a terv a Kbagrea-folyó zsezeléyeivel; esőzések idején úgy előnti ezt az egész hangyabolyt hőmpölygő vadvizével s nem számoltak a két tenger apadásával és dagadásával. A két tengeren ugyanis az ár magassági különbsége öt méter, de még az időbeli eltérés is számottevő. Az eredeti terv annyira fölszínes és megbízhatatlan volt, hogy Lesseps és táborkara is tisztába jöttek azzal, hogy a művet csak duzzasztó zeilip-rendszer mellett lehet megteremtteni. Csakhogy akkor már egy milliárd eluszott (részben a vállalkozók a megvesztegetett francia kép-

viselők zsebébe) s így a részvénytársaság anyagilag is, műszakilag is csödbe került.

A Panama-csatorna építésének első része ezzel a kudarczczal lezárult. És talán az egész terv évtizedekre megbiusult volna, ha az európaiaktól letett és csödbe jutott munkát Amerika nem vette volna a kezébe.

KÉPEINKHEZ.

V. György angol király tigrisvadászata Nepalban, Keletindiában.

Az angol király indiai császárrá való koronáztatása alkalmából tartott ünnepélyek között nem kevésbé érdekes volt az a tigrisvadászat, a melyet a jelen számbunkban közölt képeken bemutatunk. Olyan sportszerű, szórakoztató kirándulás volt ez, a mi az indiai gazdagabb bennszülöttek és az európai passionátus utazók egyik rendes, bár veszélyes mulatsága.

A királytigris egyike a legveszedelmesebb ragadozó állatoknak s izomereje az oroszlanét is csaknem fölülmulja, de vérszomja és kegyetlensége páratlanul nagyobb annál. Főfészke Déli Ázsiában éppen Keletindia. Roppant vakmerő állat. Még a nálánál erősebb oroszlan és elefántot is megtámadja. S bár mersékeltén szaporodik, veszélyességénél fogva mégis nehezen írható.

A bennszülöttek nagyobb csoportokban összegyűlve vagy lesbelyekre megbuzódva, csakugy gyalogosan is vadásznak rá. A rendes tigrisvadászatot azonban, mint az képeinken is látható, elefántokra ülve tartják meg, mert az elefánt hátán mégis biztosabb a vadász élete és így biztosabb a lövése is.

Erre az alkalomra pár száz bajtóval indulnak ki a vadászok s a tigris buvhelyéül szolgáló már előre ismert bozótos területet körülzárva, a hajtókkal megállásra kényszerítik a vadat. A kisebb és gyengébb tigrisek, hacsak betetik, megszöknek a bajtók és vadászok folyton szorosabbra húzódo gyűrűjéből, ám a fejlettebbek s így erősebbek és bátrabbak, főleg ba éhesek, még az üldözőkkel is szembeállnak, egyik-másikra rávetik magukat, sőt az elefánt hátára is felugranak s bizony nem ritkán üldözöttek lesznek az üldözőkből és mire sikerül elejteni a vérszomjas állatot, már ott lebeli ki páráját üldözője véresre marcangolt teteme felett.

Az angol királynak azonban nem igen kellett ilyen veszélyes megtámadástól tartani. Mert, mint képeinken is látható, nemcsak tekintélyességénél, hanem számánál fogva is valóságos fejedelmi kisérőttel s a legjobb fegyverekkel ellátva és a roppant elefántokra épített bátyaszerű tornyokban minden veszélytől megvédve rándult ki a különben igen érdekes tigrisvadászatra.

HIREK.

Adományok. Alétesítendő csendőrségi internátus alapja javára a királykutpusztai uradalmi intézősége, az internátus javára rendezett mulatság tiszta jövedelme czimén, a királykutpusztai óra utján 50 koronát, Horváth József járórmester Székesfehérvárról pedig 5 koronát adományoztak. Ezen újabb adományokkal, valamint az idő-

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig grammfont, eufont, hanglemest vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR műhangszer készítő
BUDAPEST, VIII/c. BELPÉNZHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

Grammfon 22 K, eufon 35 K, hanglemestek 2-40 korona.

V. György angol király ugri vadászata Kelet-Indiában. — Vadász-zsákmány.

közi kamatokkal az alap vagyona 25961 korona 07 fillérre emelkedett.

A Panajott Sándor-féle alapítvány módosítása. Az 1907. évi február 1-én kelt 1462 24. számú honvédelmi miniszteri körrendelettel a «Rokkant magyar kir. csendőr legénységi egyének s azok családtagjainak segélyezésére létesített Panajott Sándor-féle alapítvány» alapító oklevelének, az alapítvány rendeltetését tartalmazó III. pontja, illetve annak a) és b) alatti részei, a csendőrségi zsebkönyv szerkesztő bizottsága, mint alapító javaslatára, a honvédelmi miniszter ur által akként fognak módosíttatni, hogy ezen alapítványból a jövőben nemcsak oly rokkant nyugdíjas legénységi egyének lesznek segélyben részesíthetők, kik szolgálatképtenségüket előidézett törődöttségüket vagy fogyatkozásaikat szolgálatteljesítése közben szereztek, hanem olyanok is, kik önhibájukon kívül, bármely oknál fogva váltak rokkantakká; továbbá nemcsak — mint eddig — a nyugállományban elbalt rokkant, hanem a tényleges állományban elhalt legénység nyomorban sínylődő családtagjai (özvegyei vagy árvái) is. A vonatkozó rendelet, melyet annak idején lapunk hivatalos közléseiben teljertalmulag közölni fogunk, a rendeleti közlönyben legközelebb megjelenik.

Lakbérpótlék engedélyezése. A belügyminiszter ur a folyó évi január hó 18-án kelt 1775 V-b. számú rendeletével, a csendőrlaktanyákban megfelelő férhely hiánya miatt el nem helyezhető és ennél fogva lakbérváltásig élvezetében álló azon rangosztályba nem sorolt női csendőrbavidijsok és altisztek részére, a kik a családfőn kívül még legalább öt családtaggal bírnak, vagy legalább négy gyermekük szülői gondozás alatt áll, az illetékszabályzat 5. §. határozványaitól eltérőleg, illetve az ezen § alapján illetékszerűen megállapított lakbérrel felül, még egy egyablakos szoba után, a berszabás szerint megállapított összeget, lakbérpótlék gyanánt, a kerületi parancsnokságok által teendő ezirányú felterjesztések után, folyósítani engedélyezte. E nagyhorderejű kedvezmény engedélyezése a vezető körök lehető legbuzgóbb gondolkodásának újabb bizonyítékát képezi.

Értesítés. Az 1912. évi csendőrségi zsebkönyv néhány példánya még eladó. Ára: a borkötésűnek 3, a vászonkötésűnek 2 korona, megrendelések a pénz beküldése mellett szolgálati jeggyel a kerületi parancsnokságok segédtisztségéhez intézendők.

Kérelem. Izsák Farkas, sárosmáriavölgyön állomásozó csendőr, kéri az 1911. évben a berzeviczei őrsőn vele együtt szolgált Veres Antal ez. őrmestert és Lengyel István ez. őrsvezetőt, hogy czimüket vele közölni sziveskedjenek.

A cs. kir. szab. Gizella-Egyletheozomány-ösztöndíjai. Ez az intézet Károly Ferencz József főherczeg házassága alkalmából 20.000 koronát adományoz 20, egyenként 1000 koronáról szóló kelengye-ösztöndíj czéljára az állam, avagy a badsereg alkalmazottainak leányai avagy árvái részére. A helyeg nélküli kérvények legkésőbb 1912. február 28-ig küldendők meg az intézetnek. A kérvényhez csatolandó igazoló írárok másolatairól a magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI. Vázei-utca 12 felvilágosítást ad. — A kérvények felett 1912 márczius 15-én döntenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A fázás és megfagyás. Mindenki, a ki a szabad levegőn kénytelen tartózkodni, tapasztalhatja önmagán a nagy hideg hatásait; így először a bőr egészséges piros színét, aztán, ha a hideg fokozódik, annak elhalványodását, vöröskék színét, továbbá az ismert fogvaczogást s a kar-, láb- és rágó-izmok remegését. Csak a ki élénk mozgást végez, mint például a téli sport űzői, az nem fázik még akkor sem, ha a higany igen mélyen áll a fagypontra alatt.

De tulajdonképen mikép is fázik az ember? Az érzést magát természetesen mindenki ismeri. De az, hogy a test a külső hideget mikép jelzi befelé, az kevésbbé ismeretes. A test érzőszervei rendkívül komplikáltak s még koránt sincsenek kellőleg kikutatva. Az régóta ismeretes, hogy bizonyos testrészek különösen fogékonyak a hideg iránt; így a mell, az orrczimpák és a kar mellei része. Az, hogy a hideg és meleg érzésének felfogására a bőr felületén külön e czélt szolgáló szervek vannak, az a legutóbbi évtizedek felfedezése. Az úgynevezett hidegségi pontokat ugyanis körülbelül egy negyedszázaddal ezelőtt fedezték fel egyszerre két helyen is, így Goldscheider német és Blik dán tudósok. Ha az ember egy hideg tű hegyével végigtapogatja a maga testét, akkor könnyűszerrel megtalálhatja e pontokat és megállapíthatja megosztásuk módját. Az emberi bőr minden négyzetcentiméternyi területén átlag 6—23 hidegségi pont van, legfeljebb 3 melegségi pont ellenében. A hidegségi pontok tehát túlsúlyban vannak az egész testen, körülbelül 250.000 darabot lehet megállapítani, mintegy 3000 melegségi ponttal szemben. Ezek a hidegségi pontok közvetítik az aggyal és a hágtérinczettel a hidegség érzését s ebbe alkalmazkodik aztán a vérkeringés.

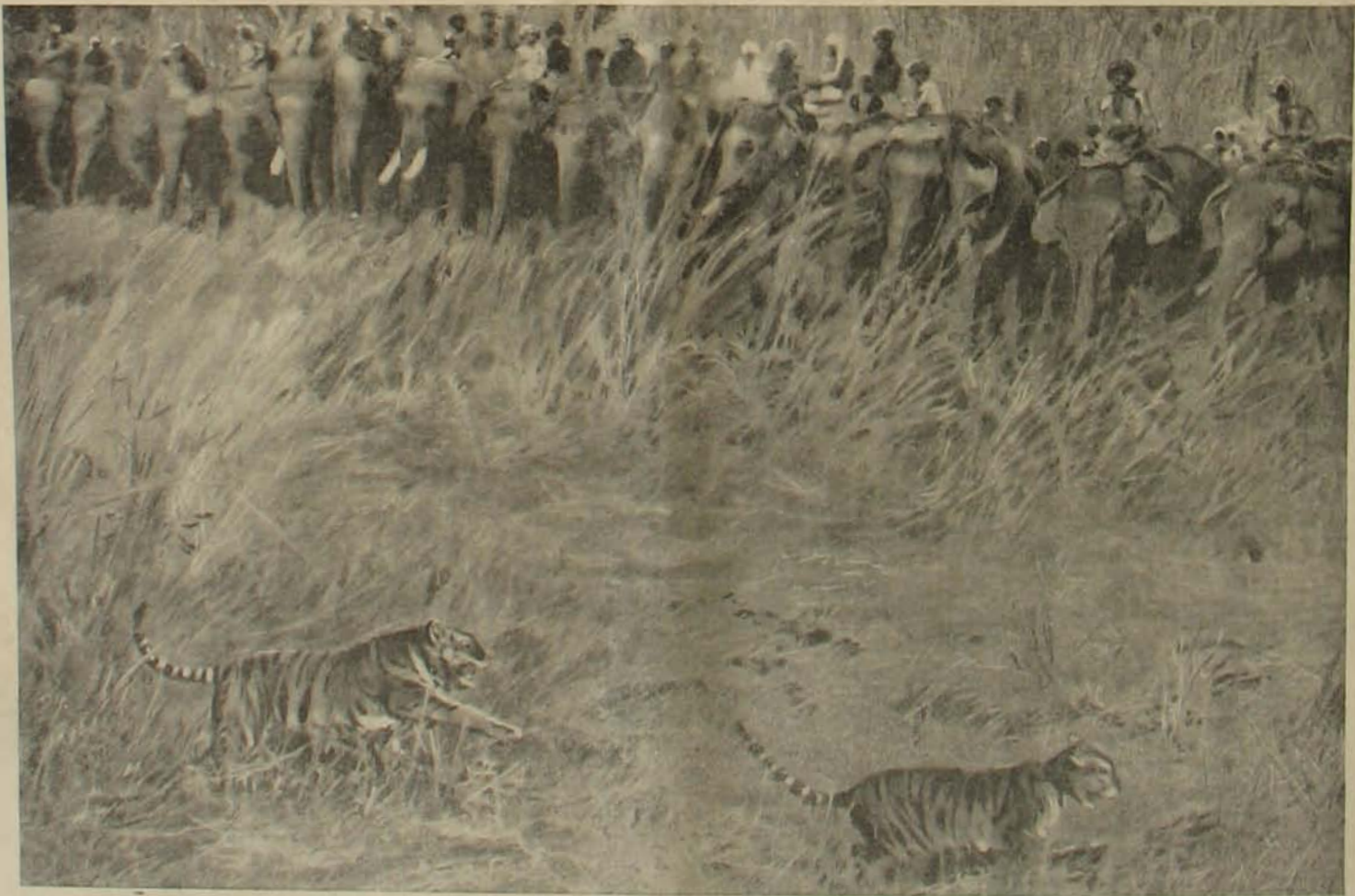
Ha a hideg túlságos nagy, akkor a külső bőrreteg edényei lassan-lassan felmondják a szolgálatot. Vértululás következtében előáll a kékesvörös szín, a külső bőr egyes részei, sőt egész tagok megfagynak, fagygumók s egyéb kellemetlen jelenségek támadnak, melyek a megfagyás «helyi jelenségei» név alatt ismeretesek. Néha a hideg arra is képes, hogy megölje az embert. Az azonban, hogy az ember mekkora hideget bír el, egyenesen bámulatos. Az északearki utasok jelentéseiből tudjuk, hogy némelyikük — 50 C. fok hideget is könnyűszerrel elviselt. Rendszerint nem is az abszolút hideg az, mely a megfagyás általi halált okozza, hanem egész sor más körülmény is szerepet játszik. Kifáradt vagy kimerült emberek például, vagy olyanok, kik az alkohol beves behatása alatt állanak, csekély hidegségi fok mellett is megfagyhatnak, míg egészséges és izmos szervezetűeknek a nagyobb fok sem tud ártani.

Láthatatlan repülőgép. Londonban egy egészen új találmánnyal kísérleteznek, mely a repülőgépeket észrevehetetlenné óhajtja tenni. A feltaláló, báró Ronne, nagy tudományos készüléssel indult neki a feladat megoldásának. Kísérleteit az optika törvényeire alapította. A repülőgép burkolatát a világos, fénylő, könnyű fémhöz, a chromminiumból készítetteti. Ennek a fémnek ugyanazok a tulajdonságai, mint a tüköré. A feltalálónak az a meggyőződése, hogy az ilyen gépnek a magasban teljesen láthatatlannak kell lennie, mert a chromminiumfelület mindig a környezete színét fogja visszatükrözni.

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Birkacse gümöröcseppek név alatt létező, véden van, igen keresett házi-
szor, orvosiak ajánlja: rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány
gyomergörccskéni, gyomorfájdalom, émelygés, felfúvás, széküregs, szék-
szűköség, hidegtelek és léghőgónál kiváló alkalmas. A két term-
szor, az első 15—20 cseppel kell bevenni naponta 3-szor, gyomorgör-
ccskéni félóránként 10 cseppel egy órával utána, széküregsnek 4—5 csepp

előg. Kis üveg ára 40 fill., nagy üveg 80 fill. — CSODAKENET hat-
talan módos, mint a csodacseppek. Ez azonban különleg használandó
reuma, köszvény, csúsz, csonthasogatás, derékfájás, szagotlás, nyil-
lítás, oldalszúrás. Mindig kézzel nagyon fogfájásnál, egy két csepp val-
tás léte azonban meggyőzteti a fájdalmat. Kis üveg 40 f, nagy üveg 80 f.
Egred. legh. 1. Nagy Béla, reménytelenül az őrsz. Hajdusoboszló.

V. György angol király tigrisvadászata Kelet-Indiában. — A tigrisek a vadászok sorfala előtt.

s így mindig teljesen be fog olvadni az atmoszféra változó színeibe. Mivel pedig a felhőket is tükörképébe veszi, esetleg egy felbőrdarab benyomását kelti. Hogy pedig azáltal láthatóvá ne válják, hogy alulról a föld-felület tükörképét adja, éles szögbe futó hajófenék jön alája, s így a föld képét a ferde lapok föl nem vehetik, illetve vissza nem adhatják. A feltaláló ezenkívül azt hiszi, hogy megtalálja az ő saját külön módját a légszavár zakatolásának csökkentésére is, úgy hogy az csak közletről, legrosszabb esetben ötszáz méterről lesz ballbató. A kritika természetesen mindaddig lehetetlen, a míg a részletek nem ismereteseek. A terv tetszetős és nem látszik kivibetételnek. A mi szembeötlők, az az, hogy az ilyen alkotmány a napsütésben bizonyára csillogni, szinte ragyogni fog, tehát feltűnőbb lesz, mint az eddigi repülőgépek. Lehet, hogy erre is van a feltalálónak ellenszere. Mindenesetre érdekes lesz az első kísérleti gép megjelenése a légtengeren.

Harcz egy új pénzcsmem ellen. Nagy felháborodást keltett az olasz asszonyok körében egy új nikkel pénzdarabnak a behozatala. Az új nikkel pénz egyik oldalán ugyanis egy meztelen nő jelképezi a civilizációt és ez az olasz asszonyoknak nem tetszik, Róma előkelő asszonyai mozgalmat indítottak a szeméremsertő pénzdarab ellen és erőlyesen követelik, hogy a kormány a pénzt vonja ki a forgalomból, vagy pedig öltöztesse fel a meztelen hölgyet.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Nyugdíjas. Hadapródok ez évben nem vétetnek föl.

R. S. cs. cz. őrsv. Akuszlatina A vezénylési pótdíj nézetünk szerint illetékes.

Ктобыча. Az őrsparancsnak az irodai átalányból.

5564. Király, uralkodó, császár. Jövedéki kibágást.

10. Csak azon szolgálatokra kötelezhető, melyekre a gazdálkodásvezető által felfogadtatott.

1910. Megkapja.

Teljes otthonra vágyó. 1. és 2. A 12. év második felében.

3. Kinttetheti.

1882. 1. Minden előjárónak kell fővetést vezényelni. 2. A csendőrségnek külön fegyverhasználati joga van. 3. Igen. 4. Cser. 5. Mindig az utóbbi kinevezés mérvadó.

1884. Balaton. Szolgálati ügy.

1888. 1. Még bizonytalan. 2. Az eddig törlesztett rész.

000. Ha a laktanyában van s legénység szobának számít.

Kötelez.

K. V. Nézetünk szerint nem forog fenn büntetendő cselekmény.

99. Nem haladja meg átlaládon. A kerület engedélyezi.

Alföldi. 1. Sorsjegyei nem nyertek. 2. A szelvény a főnyereményre tovább játszik. 3. Felülvizsgálata alkalmával a felülvizsgáló b zottságtól kell kérnie.

1878. 1. A legújabb honv. min. rendelet szerint csak valóságos őrnagymester lehet járásőrmester-jelölt, az is csak akkor, ha a követelményeknek megfelel. Járásőrmester pedig csak akkor, ha egy évi gyakorlati szolgálat után a járásőrmesteri vizsgát eredményesen letette. 2. Ez a viszonyosságon alapszik, nézetben helyes.

Katrena. Olvassa el a Cs. L. mult évi 51. számában megjelent „Az igazolványos altisztek a bírósági szolgálatban” című cikket. Középosztály kell.

257. A csendőrség tehetetlen. A hatóság javító-intézetbe adhatja.

703. Olvassa el a Cs. L. mult évi 23. számában „Nagyhortobágy” jelige alatti üzenetünket.

118. A büntető törvénykönyv a büntettekéről és vétségekről 412. §-a intézkedik.

B. J. őrsv. A beszámítás iránti kérelmet csak a felülvizsgáló b zottság előtt adhatja elő; ha a megszakítás tényleg önhibáján kívül történt, remélheti, hogy az összes szolgálati ideje beszámíttatik, ellenkező esetben végkielégítést kap.

16. A posta ügye. 2. Nézetünk szerint polgári ügy. 3. A cselekmény elkövetésének ideje a mérvadó. 4. Aligha veszik fel.

1882. Kényeztetésről nincsen szó, miért írta alá a kötelezőt? Most már segíteni nem lehet!

Modor. Nem tudhatjuk.

Öreg csendőr. Ha a minősültsége igen jó s hely van — igen.

D. S. 6772—19. számú sorsjegye a törlesztési huzáson néhány koronával kihuzatott, a központi állampénztárnál beválthatja.

Munkácsli csendőr. 900 korona.

F. A. 185, R. J. Bethlen, T. J. őrm. és G. sorsjegyei nem nyertek.

F. J. őrsv. Bárdfalva. Ha összesen 12 évi szolgálata van, bár megszakításokkal is — mehet.

1902. T. M. Egyes csendőrök külön gazdálkodást nem folytathatnak.

B. Sz. Nem lehet jelen.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai (löntvények.

Az a tény, hogy vádlott a végrehajtó kezéből az átszállítandó lefoglalt süvegcsukrot kiragadta, a végrehajtó személye ellen intézett erőszak fogalmának megfelelő, az pedig, hogy vádlott kezét a végrehajtó ellen ütésre emelte, a Btk. 167. §-a szerinti fenyegetésnek tekintendő.

(Curia 1911 június 20. 4622 911. sz. a. III. Btk.)

A nő, a kinek a férje él mindaddig, míg ettől törvényesen el nem választatott, házasságon kívül állónak nem tekinthető; a törvényből merített anyagiogi okból helyesen tagadta meg tehát az esküdtbírósa a Btk. 284. §-ában körülírt büntett megállapítására irányuló kiegészítő kérdésnek feltevését, mit a védő azon az alapon indítványozott, hogy vádlottnak ujszülött gyermekét nem a férj nemzette.

(Curia 1910 november 24. 7345 1910. sz. a.)

A vádlott okozta sérelem folytán keletkezett sérv a sértetten állandó és egész életére kiható egészségháborítást idézvéen elő, a cselekmény helyesen minősítetett a Btk. 303. §-a szerint.

(Curia 1910 november 9. 6935. sz.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Ortó László csendőr cz. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért.

Rác Miklós járásörmester, hosszú csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén, valamint általában minden irányban kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

György Márton őrmester, szárnyirodai és pótzárnybeli segéd munkási minőségben több éven át kifejtett igen szorgalmas, pontos és megbízható működéséért.

Benkő János és Fenics György cz. őrmester, több évi csendőrségi szolgálataik alatt különösen a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért.

Csikó Sándor cz. őrmester, 10 évi csendőrségi szolgálata alatt általában, de kivált a közbiztonság terén kifejtett és különösen abban nyilvánult dicséretes működéséért, hogy a felsőrézszi orskörlet rossz közbiztonsági

viszonyait rövid 15 hó alatt megnyugtató állapotba hozta.

Tabár Antal őrmester, segéd tisztii irodai segéd munkási minőségben több éven át kifejtett nagy szorgalma, pontossága és megbízható működéséért.

A m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Golyán József cz. őrmester, hosszús csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes vezetéseért és befolyásolásaért, nemkülönben mindenkor tanúsított példás magatartásáért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. I. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Lukács Mihály cz. őrsvezető, II-od aluzst bét, Felszégi Lajos es Dénes József csendőr cz. őrsvezető öt éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett dicséretes működéséért.

Radics Sándor cz. őrmester, mert mint csendőrbiztonsági segéd munkás több éven át szorgalmas, pontos és megbízható működést fejtett ki.

A m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Varjú István zombori szárnybeli cz. őrmester hosszús csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított ernyedetlen szorgalmáért, példaszzerű kötelesség hűségeért és eredményes működéséért, nemkülönben jó magaviseleteért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur az 1911. évi 167.652/V-b. számú rendeletével, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, a III. sz. csendőrkörületi parancsnokság állományába tartozó Lamos Árpád járásörmesternek 100, Ünoka Pál járásörmesternek 70 es Keresztes Mihály cz. őrmesternek 50 korona pénzzutalmat adományozott.

Előléptettek.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 január 16-ával:

a m. kir. II. számú csendőrkörület állományában:
Nagy Károly csendőr; továbbá

1912 január 16-ával:

a m. kir. VI. számú csendőrkörület állományában:
Farkas János, Kramicz Bódog, Kárpáti József I. es Tuboly János csendőrök, csendőr cz. őrsvezetők.

Villamos és gőzre berendezett gyár tőlől nem képes olcsón és jó hangszert készíteni, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertanosa. Az őtől megvásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rezny- és hangszet, hár, stb., míg Reményi legújabb és legköltségtelen díjlatot. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kisvételben. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. - Minden hangszertől külön külön árjegyzék kérésre.

Katonai szolgálati jel:

A II. oszt. legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:
a m. kir. V. számu csendőrkerület állományában:
Fürst Mór ez. őrsvezető, 1911 december 29-én.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

a m. kir. VI. számu csendőrkerület állományában:
Boga József, Nagy Sándor, Sebestyén Vendel, Táncoz Kálmán, Vörös Miklós, Erdélyi Károly, Molnár Sándor, Molnár János, Ozel Ferencz, Baranyai Vendel, Nagy János, VI. Horváth Lőrincz, Léránt Ferencz, Boros Pál, Tislér Ferencz, Nagy József IV., Tóth István L., Molnár István L., Fisli Gyula, Bazsika Sándor, Szalai József, Varga István III., Varga Ferencz IV., Kneisz Rafael, Horváth József XII., Mészáros József II., Lovas Gyula, Cseresnyés József, Purgó János, Berta József, Kovács József II., Csuka János, Gyarmati Elek és Horváth Kulcsár István csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számu csendőrkerület állományában:
Vass Lajos I. őrmester, Koráb Máriaival, 1911 decz. 9-én. Bozsodon.

Mosó István csendőr ez. őrsvezető, Demeter Eszterrel, 1911 december 30-án. Mezőszentmargitán.

A m. kir. V. számu csendőrkerület állományában:
Tillik János ez. őrmester, Csermák Francziskával, 1911 december 27-én, Csesztén.

Kelemen János ez. őrmester, Kelesy Paulinával, 1912 január 13-án, Komjátón.

A m. kir. VII. számu csendőrkerület állományában:
Kajcsa József ez. őrsvezető, Bereczky Ágnesszel, 1911 november 4-én.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozgalmi állás a kézdívásárhelyi m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a sepaizsenyörgyzi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1912 február 26-ig.

Egy irtóki állás a pozsonyi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pozsonyi királyi törvényszék elnökéhez 1912. évi február hó 22-ig.

Egy irtóki állás a kékesi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. az oláh nyelv ismerete. Hat havi előzetes próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a dési kir. törvényszék elnökéhez 1912 febr. 19-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a magyarországi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagyváradi királyi törvényszék elnökéhez 1912 febr. hó 20-ig.

Egy irtóki állás a vágsellyei királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nyitrai kir. törvényszék elnökéhez 1912 február hó 18-ig.

Egy irtóki állás a tétli királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a győri kir. törvényszék elnökéhez 1912 február 22-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 350 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1912 február 15-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a berettyóújfalusi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagyváradi kir. törvényszék elnökéhez 1912 február 19-ig.

Egy irtóki állás a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi előzetes próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a budapesti kir. kereskedelmi- és váltótörvényszék elnökéhez 1912. február 16-ig.

Egy irtóki állás a bonyhádi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szekszárdi kir. törvényszék elnökéhez 1912 febr. 17-ig.

HASZNALT IRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szabálya.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.

Javító-műhely.

Telefon: 153 - 41. sz.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.

— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Uj nyomtatvány. Foglalkozási terv a negyedévenki nti

szemle alkalmával tartandó oktatásról. Ára
ivenként 2 fillér.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőr szolgálatáról és magánéletéről.

Irtja: *Presby Loránd csendőrfőhadnagy.*

IV.

Milyen legyen a csendőr magánélete? Ehhez a kérdéshez jutva érzem, hogy nehéz lesz a sok mondánivalómat egy értekezés szűk keretei közé beszorítanom. Azért is nehéz a feladatom, mert erről a tárgyról összefoglalóan eddig — tudtommal — még senki sem irt és így uttörés a vállalkozásom; de érzem viszont azt is, hogy e kérdés eddig homályban levő részeit nem szabad továbbra is homályban hagyni s nagyon elérkezett az ideje annak, hogy arra már egyszer összefoglalóan világsunk reá.

A szolgálat- és magánélet *látzólag* a milyen éles ellentétet képez, *valójában* éppen olyan szoros kapcsolatban áll, egymásból él, egymásra támaszkodik, egymást egészíti ki és így egymás nélkül el sem képzelhető. Ez az oka annak, hogy akkor, a mikor megbeszélést folytattam a csendőr szolgálatát illetőleg, egyneműen reátérek a csendőr magánéletére és foglalkozni fogok vele nemcsak mint katonával, hanem mint emberrel, a társadalom egy tagjával.

Egy körülmény megkönnyíti feladatomat. Az t. i., hogy én, a ki közel egy évtizede figyelem csendőreinket, arra a tapasztalatra jutottam, hogy sok értékes és hasznos elem van közöttünk, kik érzékkel bírnak a jó és nemes dolgok iránt, kik fel tudják fogni, meg tudják érteni hivatásuk fontosságát, kik helyzetük magaslátán állva az ehhez szükséges értelemmel és belátással is rendelkeznek, ebből folyólag, miként szolgálati eljárásokat illetőleg hasznos tagjai testületünknek, úgy magánéletük is olyan, mely mindenképen alkalmas ahhoz, hogy testületünk érdekét szolgálja és azt mozdítsa elő. Ezek az értelmes és hasznos tagjai testületünknek fontos szerepre is hivatottak; a maguk értelmességét kell segítségül venniök ahhoz, hogy a többi elemet is hasznos szerepre beföltésére szorítsák. Ezek bizonyára megértik színdékomat és segítségemre is lesznek célom elérésében.

Az a szélítő tölekedes, melyben korunkban minden és mindenki a saját érvényesülése érdekében küzd, valo-

ban nagy kérdőjelet állít elénk, hogy egy komoly hivatást betöltő testület tagja mivertő legyen? Félreállva a szintérről karbatett kézzel nézze az előtte végbemenő viaskodást, vagy nekigyürközve cselekvőleg vegyen részt abban? Az *egyéni szabad érvényesülés korát éljük*. Mindenkinék módjában áll érvényesülni. Igaz, hogy kell is, mert különben azt a czélt, melyet minden ember elé a sorsa kitűz, még megközelíteni sem lesz képes.

Álljunk meg itt egy kevés időre. Azt mondtam, hogy minden ember elé tűz ki a sorsa egy czélt, melyet el kell érnie. Kérdezzük, a csendőr számára is van kitűzve ilyen cél? Van, még pedig kettős czél is! Az egyik, hogy — mint csendőr — megfeleljen ama kő etelményeknek, melyeket *hivatása* eléje tűz, a másik pedig az, hogy — mint ember is — méltóan és tisztességesen betöltse azt a keretet, melybe őt a *csendőrről* helyezte. Hogy miképen felelhet meg az egyik követelménynek, erről már irtam s hogy miként töltheti be — mint ember — a hivatását, erről most fogok értekezni.

A kérdésre könnyebben reá fogok térhetni, ha mindenek előtt egy körülményt fogunk jól megérteni.

A csendőrség hivatását, fontos rendeltetését jól ismerjük és köztudomású az is, hogy a csendőrség tagjait már állásuk és hivatásuk a középosztály sorába utalják. Tudjuk továbbá azt, hogy egy csendőrnek mi mindent kell tudnia, ha hivatásának méltóan akar megfelelni; de ezzel szemben tény az, hogy testületünk közbiztonsági szolgálatot teljesítő tagjai egyszerű szegény földműves vagy ipáros szülők gyermekei sorából kerülnek ki s legtöbbször csak a legelemibb előképzettséggel rendelkeznek; tebát elmondhatjuk, hogy akkor, a mikor e fontos hivatást betöltő testület tagjai sorába vértnek fel, egy nyers anyagot képeznek, mely itt vár csiszolásra és kipallérozásra. Tény tehát és ebben senki sem kételkedhetik, hogy a mint felveszi a csendőr-ruhát — minden érdem és minden előképzettség nélkül — társadalmi szempontból egy fokkal emelkedik és belékerül az értelmiség osztályába: a középosztályba. Most már joggal lehet feltenni a kérdést, hogy ezzel szemben vannak-e és milyen kötelezettségei? Igen is vannak és pedig nem más, mint az, hogy a középosztály nyújtotta

STOWASSER JÁNOS osas art os kiralyi udvari szállító, a os. 13. kir. kosob hadserog, a m. kir. akademia házi hangszerkészítője, a Ráthóczy teregató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Elso magyar vill. orore berend. hangszeregyar honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, a Ráthóczy teregató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Osskal es a szabaddalmasott Ráthóczy teregató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erös elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása oleon eszközöletnek. Arjegyék minden hangszertől külön küldetik. **Magyarországon legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.** 6

előlegeket becsületesen visszafizesse és megszerzővén a kellő értelmi tudást, a középosztály hasznos és értékes tagjává lenni igyekezzen; mert elmondhatjuk, hogy minden csendőr egyéni jövője, de testületünk egész jövőndője, számottevősége, jelentősége és értékessége attól függ, hogy abban a lázas versenyben, mely körülöttünk folyik, testületünk összes tagja miképen állja meg helyét. És a verseny alatt szellemi versenyt is értek, mert — hitem és meggyőződéseim szerint — épen testületünkre kétszeres súlylyal nehezedik azon követelmény, hogy a kor minden irányu haladásával lépést tartson.

A szabad idejét tehát arra használja fel a csendőr, hogy tanuljon, hogy önmagát képezze és azt az általános műveltséget, melyet tőle csendőr-állása megkövetel, meg is szerezz.

Végezetül bízni lenne, ha azt hinné a csendőr, hogy ő elvégzte a próbacsendőr-tanfolyamot, ő tehát minden tanulást és önképzést a háta mögött hagyhat. Nem szabad felejtenünk soha, hogy az, a ki öntevékenységgel nem fárad azon, hogy ismereteit gyarapítsa, értelmességét fejlessze, tudását és képességeit fokozza, az a maga szánalomraméltó elmaradottságában egy értéktelen tagja marad testületünknek, de a társadalomnak is. Neki éreznie és tudnia kellene, hogy ő nem maradt többé abban a körben, a melyben született és nevelkedett, tehát neki teljesen hasonlítani kell a magasabb osztály fejlettebb követelményeiből és ha nagy erőfeszítések és lázas munka mellett éri is el a célját, ezen az uton még megállania sem szabad. És ha azt a különbséget tekinti, a mely a multja és jelene között fennáll, lehetetlen, hogy becsapgya ne ösztönöznéd arra, hogy magát az új helyzetben erősítse a talajt nemcsak a maga, hanem leszármazói részére is már ezen az új alapon biztosítsa.

Általános műveltségről tettem az imént említést és ezt mint egyik legfőbb követelményt állítottam fel a csendőr számára.

Én nem értek ezalatt mást, mint azt, hogy a csendőr mindazon általános ismeretek birtokában legyen, melyeket egy körülbelül négy középosztályt végzett egyének tudnia kell. És ez a tudás ne felületes és ne hézagos legyen, hanem alapos, mert csak ez képes helyes meretekben fejleszteni ezekneként, finomítani felfogását, helyes irányban tartani gondolkodásmódját és nevesíteni a lelkét.

Hogy felsőbb körünk mennyire tudatában vannak annak, hogy legénységünk általános művelődésére szükség van, bizonyítja az 1908. évben megjelent „Általános ismeretek téra a m. kir. csendőrlégénység részére” című munka hivatalos kibocsátása, melynek előszavában a szerkesztő bizottság illusztris elnöke is reámutat azon körülményre, hogy: „csendőrlégénységünk legnagyobb része csak az elemi ismeretek birtokában, sőt elég sok esetben azok híján lép be a testületbe. Itt szerzi meg

nagy fáradság és szorgalom árán azon alapvető ismereteket, a melyek feltétlenül szükségesek egyrészt ahhoz, hogy pályáján haladhasson, másrészt ahhoz, hogy azért tegyen egy oly általános tudásra és műveltségre, melyre különleges helyzetében nagyon is szüksége van”. Ennek előmozdítása érdekében becsajátatott közzé a gondosan összeállított munka, a melynek átlapozgatása után már fogalmat alkothat magának minden csendőr arról, hogy mily általános műveltséget követel meg tőle állása és mily fokú önszorgalmat kell kifejtenie, hogy annak birtokába is jusson.

Az általános műveltség terjedése a világ megerem-tése óta a legnagyobb átalakító hatással és erővel volt az emberiségre, tájékozottabbá, világosabban látóvá tett. Elméjét, fokozta érdeklődését és foglalkoztatta a szívet. És még egy szerfölött jótékony hatást is gyakorolt az emberiségre, azt, hogy akaratát oly irányban igazgatta, hogy érdeklődését felkeltve és fenntartva, a műveltség terén mindig előbbre és előbbre törni serkentette.

Hogy a csendőr-inknek a szolgálati elfoglaltságán kívül mindig van és mindig marad elegendő ideje ahhoz, hogy általános művelődését előmozdítsa és szakismereteit fejlessze, ezt talán mondanom és bizonyítanom sem kell.

Ezt annál is inkább teheti, mert a gyakorlati szolgálat túlsok szellemi munkát nem követel és az agy mindig pihent akkor, a mikor a csendőr szolgálati elfoglaltságán túlesve, önképzéséhez fog.

A ki az öntevékenységet, a komoly munka tekintetében önmagával szemben nem követ el vétkes könnyelműséget, tehát az általános műveltsége megszerzésén szüntelenül fáradoz, az valóságos gyönyört lát és talál abban és örömmel állapítja meg, hogy milyen hasznos és mennyire áldásos munkát végzett önmagával.

Hogy célját miképen érheti el, erre nézve rövid tanácsként azt adom, hogy a fiatal csendőr ne akarjon egyszerre sokat fogni, hanem a mi a legfőbb, elsősorban a szolgálat elméleti részével jöjjon tisztában és csak azon segédeszközöket vegye igénybe, melyek ezen célja elérésében neki támaszul szolgálhatnak; s ha az elméleti ismereteket megszerzi, kezdje elővenni az önkönyvtár azon könyveit, a melyek figyelmét leginkább képesek lekötni s a melyek tartalma nem egészen ismeretlen előttük; mert teljesen kárba vesztett munkát esználna, ha minden megelőző tanulmány vagy egyes kérdésekben való általános jártasság nélkül venne kezébe egy tudományosabb irányban írt munkát.

Az általános műveltség megköveteli az emberektől, de különösen a csendőrtől, hogy magukat érthető lelkületekben is műveljék, tehát, hogy vallásos, hogy erkölcsös és jellemes emberek legyenek. Az előbbre azt jegyzem meg, hogy egy művelt léleknek szüksége van a vallásra és hogy csak egy művelt ember lelkében él a maga fonékében az Isten iránti szeretet, gyöngy és a hűség. Mert mi a vallás? Egy rendkívüli ma-

gasztos és fenséges tüneménye az emberi életnek,* a mely megjavítja, megneemesíti életét, megnyugvást, vigasztalást és támogatást nyújt számunkra az élet küzdelmes harczaiban. És mi az erkölcs? Erze azt te lehetem, hogy azon komoly, határozott öntudat, hogy emberi életünkben mindig az igazat, a jót és a nemest követve, érzésben, gondolkozásban és tetteinkben mindig csak parancsait követjük. És mi a jellem? *A jellem az ember erkölcsi világa, az egész erkölcsi ember,** vagyis egyszerűbben és érthetőbben fejezve ki magam, a jellem próbaköve azon akarakterének, mely az ember jellemét a nemes és jó cselekedetek gyakorlásában összetartja. A jellem valódi jértságot követel meg minden csendőrtől úgy tetteiben, mint életmódjában. A jellem az önnevelés eredménye, melyet mindig lehet neemesíteni. A csendőrnek tehát át kell hatra lenni az igaz vallásosságra és erkölcsösségtől, gondolkozásában és tetteiben mindig a vallás és az erkölcs szabályait kövesse. Legyen istenfélő, egyenes gondolkodásmódu, mértékletes életű, lovagias, határozott, mely becsületérzésű, szilárd jellemű és igazságszerető. Kerülje a képmutatást, az erkölcstelenséget, az önzést, a haszonlesést, a beteges nagyravágyást, a megbízhatlanságot, a határozatlanságot, a mértéktelen életet, a testi gyönyörök túlévezetét. Legyen a csendőr egész ember azon nagy erkölcsi és vasakarattal telve, melyek a lelki egyensúlyt fenntartják; legyen egész ember, ki rendületlenül halad a maga egyenes és becsületes útján előre.

V.

A csendőr szeme előtt — mint egy elérendő cél — lebegjen az, hogy *életviszonyai közé magát mindig helyesen tudja beilleszteni.* Jövedelme eléggé biztosítja számára a nyugodt és biztos megélhetést. Igaz, hogy túlbőven kimérve nincs, de az is igaz, hogy azzal gond és aggodalom nélkül megélhet. *A létért való küzdelemben a jellem megneemesedik — olvasom egy katonai munkában — *de ezen küzdelem veszélyt rejt magában, ha a küzdő nincs vasakarattal telve.* Azt akarja az író a szavakkal kifejezni, hogy a könnyelműség veszélyt rejt magában és nagyon szükséges egy katonának a kiadásait oly módon szabályozni, hogy pénzügyi egyenanya meg ne billenjen soha. A szükségletek hónapról-hónapra megállapítandók, az élvezetekben a pontos mérték betartandó, kísértéseknek pedig — melyet rendszerint az életkedv ébreszt fel az emberben — ellent kell állani.

És ezt egy csendőr könnyen megteheti. A barátságos, meleg otthona megvan az őrsön, ott bajtársai körében szeretettel, békén, jó egyetértésben megélhet. Az őrs-

laktanya képezze az ő otthonát, hol gondolataival egyedül lehet. És — szerintem — igen fontos, hogy a csendőr szeresse is ezt az otthonát, mint a maga bajlétát, melyben minden csak azért van, hogy ő otthonosan, jól érezze magát benne; oda nem hallatezik be a külvilág zaja, a megéltetésért, a kenyérért küzdők lármája, tülekedése, a laktanya, mint egy csendes tűzhely megóvja a csendőrt a külvilág ezer csábítása és ezer veszélye ellen.

Ápolja lelkében a csendőr a *bajtársiaságot*. Gyűkezzék azok becsülését, azok szeretetét megszerezni és azokat magához bilincselni. Ott, a hol egyenlő jogok és egyenlő kötelességek vannak, ott az igazi bajtársiaságnak díszlenie kell. A bajtársiaságra sehol sincs olyan nagy szükség, annak sehol sincs olyan nemes rendeltetése, kötelességei sehol sem oly nagyok, mint nálunk. A csendőrnek egymással való bajtársias érintkezése hagyományos vonása. Ez teszi őket testvérekké, mert megosztva egymás között a szeretetet, megosztják a nélkülözéseket, a fáradalmakat, sőt a veszélyt is. És épen az a folytonos veszély — mely között élnek le életüket — köti őket tartósan és bensőleg egymáshoz.

A fiatalabb ragaszkodjék az idősebbhez, ez pedig pártfogolja azt, álljon oldala mellé, tanítsa, vezesse, nevelje a jóra, szeretgesse, mint jó testvér a másikat. Az idősebbek törekedjenek a fiatalat bevezetni nem csupán a szolgálat kötelemeinek ismeretébe, de egész életmódjába is. Mert ha az idősebb jó példával jár elő, ha a fiatalabbal való érintkezése szeretetteljes és jóakaró, ha a kísértésektől — melyek az életben főleg a keveset tapasztaltakra minduntalan leselkednek — megóvja, ha a megtévelyedett bajtársat férfias komolysággal rántja vissza a sikos útról, akkor biztosítva van az idősebb számára a fiatalabb részéről a feltétlen nagybecsülés, tisztelet és ragaszkodás, mert egy jobb érzésű fiatal csendőr egy igaz bajtársat csak szeretettel követ a büszke annak barátságára.

Bajtársunkon segíteni — ha arra érdemes és méltó — erkölcsi kötelességünk. De mindenkor jól gondoljuk meg, hogy a kellelénél — főleg anyagi, tehát pénzügyekben — tovább ne menjünk, nehogy áldozatot hozjunk ott, a hol a bajtárs támogatása valóságos könnyelműség.

Ha bajtársunkat öröm éri, osszuk meg azt vele, de ne hagyjuk magára akkor sem, ha balszerencze vagy csapás sújtja.

A csendőrök családjuktól, szeretteiktől, rokonaiktól elválasztva, szülőföldjüktől távol élnek, teljesíteni nehéz szolgáltatukat, szükségük van tehát arra, hogy ne nélkülözzék se a családot, se a szülőket, se a rokonokat, se a szülőföld vagy szülői ház melegét. Egyiket pótolja az őrsön szolgálatot teljesítők kölcsönös szeretete, a másikat az előjárók, a harmadikat a laktanya a maga virágos kertjével, galamb-dücsös udvarával. (Vége kör.)

* Alexander Bernát *Erkölcsi világ*, című műve 57. lapoldal.** Alexander Bernát *Erkölcsi világ*, 75. lapoldal.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétoavázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mind 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmúlaltja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Búpesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozól ing. v. postai szállítással.

Farsang idején.

A farsang márcziusba nyult át a kora tavasz hírnökei már jelentkeztek. Derült szép napok sorakoztak egymás után s a fák rügyei már annyira megteltek éltető nedvvel, hogy az ember szinte várta felfakadásukat. A verebek egybangu csiripelésébe beleszólt a pacsirták trillázó éneke, a levegő tele volt azzal az ózondús illattal, a mely legbiztosabb jele a kora tavasznak. Az emberek arca is felderült s a merre csak a szem ellátott, mindenütt jó kedvet, megelégedést észlelt. Mi sem természetesebb mint az, hogy ilyen körülmények között zajos, vig farsang utóháza volt kilátás a M. község korcsmárosai egész nap bujták a pinczékét, a mily gondoskodva arról, hogy a tavalyi erős borok valahogy nagyon meg ne ártsanak a mulató fiataloknak, kellő mennyiségű vízzel apasztva a szőlő levének túlságos alkoholtartalmát.

A lakodalmakkal is sietni kellett, mert csak három nap még a világ s aztán jön a böjt, a melyet pedig kívárni, vajmi nehéz a szerelmes szívnek.

M. község a Hegyhát egyik legnagyobb faluja. Lakosai valamikor szintiszta magyarok voltak, a kik jólétben, gazdagságban éltek, mert buzájuk vetekedett a bánáttal, boraik pedig messze földön híresek voltak. Csakhogy a Pató Pál módjára való gazdálkodás következtében lassanként elcsuszott lábuk alól a talaj s nem teltt bele két évtized, a község legvagyonosabb osztálya német — mint arrafelé mondják sváb — volt. Hazafiság tekintetében ugyan ezek a svábok semmiben sem msrdtak mögötte a magyarnak, sőt azt mondhatni, a közügyeket jobban felkarolták, mint elődjök, nagyon is sokat törődtek a község fejlesztésével és többek között olyan iskolát tartottak fenn, a hol a fiatal nemzedék — bár német nyelven — de oly jó oktatásban részesült, hogy az az egész megyében kivált.

De volt is láttatja szorgalmuknak és igyekezetüknek! Szépen gyarapodtak! Szerény, mondhatni igénytelen életmódjuk következtében mindig volt elegendő pénzük, s ha valahol eg-egy darab föld eladásra került, az egész község alkudott rá s az olyan ballatlan magas árban kelt el, hogy a magunkfajta — nadrágos ember — el nem tudta gondolni, mikép tudja a vevő kihezni befektetett tőkéjének a kamatait? Pedig az nemcsak hogy a kamatokat hozta ki belőle, hanem nagy haszna is volt rajta, mert maga mivelte a földet s napszámásra semmit sem bízott. Igaz, kénytelen volt vele, mert napszámás nem igen akadt a községben.

Valamennyi gazda között azonban kivált egy nagy rőt bajuszu német (mellel még megjegyezve, választásoknál a legbíresebb ellenzéki kortesvezér); nevét már nem tudom, de a csúfneve élénken emléken van: a hosszú bajuszu Varga. Ki tudná azt megmondani, miért hívták így, mikor semmiféle ivadéka nem volt Varga? A név azonban rajta ragadt és ma sem hívják őt másként és a fiát is csak úgy ösmerik, mint a hosszú bajuszu Varga Szepije. Fogadjuk el mi is tehát a nevet, hanem rövidség okáért, hívjuk egyszerűen: Vargának.

Varga volt a község legvagyonosabb gazdája: két telkes gazda volt. A mikor szénát gyűjtöttek, vagy az elcsúsztatott hordtak hazu, szérűjén oly hatalmas kizlak álltak, a melyek egy földhirtokosnak is öröme kétek

volna. Kicsévelt rozsa, buzája, meg árpája pedig majd leszakította a pallást s a régít csak akkor adta el, a mikor már hely kellett az újnak. Az istállójában a legszebb lovak és fajbarmok sokasága állott; nem egy kiállításra nyerte el az első díjat velük s az állatok értéke megaladta a 20,000 koronát. Egész vagyonát pedig 150,000 koronára becsülték. És ezen az egész vagyonon nem volt semmi teher, mert azt nagy szegénynek tartotta mindenki, ha a tehermentesen átvett birtokra valami követelés lett táblázva. Tisztán kellett azt tartani s úgy átadni az utódnak, a mint átvette azt ő atyjától.

Három gyermeke volt. Egy fiú, a ki már megnősült ugyan, de ott lakott a szülei házban és két leány — ikertestvérek — a kik most voltak férjhez menendők.

— Ilyen lakodalom csak egyszer esik egy életben — mondta az öreg, — hát legyen kiadós!

Akkor, a mikor ez a hét napig tartott lakodalom meg lett tartva, oly mennyiségű étel és ital lett elfogyasztva, hogy a vármegyei újság elég érdekesnek találta az egész lakodalom lefolyását körülményesen leírni, természetesen nem felejtkezve meg felsorolni azt a rengeteg mennyiségű eleséget, a mit a vissza-visszatérő vendégsereg bekebelezett.

Mi azonban ne törődjünk az egész lakodalommal, hanem kövessük az öreget!

Szombaton a magyar korona vendéglőben nagy táncmulatság volt, a melyen Varga uram is részt vett egész családjával.

Felesége éjfél után hazament, a fiatalok pedig kivilágos kiviradtig ropták a tánczot. A két vőlegény legénybucsját tartotta, mert hétfőre volt kitűzve a lakodalom. Úgy reggel 5 óra felé aztán ők is hazaigyekeztek, mert az öreget nem tudták kizozdítani a helyből. Ott ült az asztalfőn kortársai között s sűrűn közcintgatva javában folyt a politizálás. Már a tizedik csutóra járta s az öreg váltig bizonykodott, hogy addig senki onnan el nem megy, míg a tizenkettediknek is nem veszik a vérét. Hét óra felé aztán a tizenkettedikkel is elkészülve, kiadta a jelszót: ki a pinczébe gyűljöni! A javaslat egyhangulag elfogadatot és ki-ki igyekezett hazu, hogy túlésvén az elmaradhatlan predikáczió, mielőbb Varga uram pinczéjében újból találkozhassanak.

Az öreg sütyörészve állit be odahaza, mit sem törölve azzal, hogy derék életu párja gyilkos szemeket vet rá. Szépen illedelmesen jó reggelt kíván, a melyet azonban nem fogad a magában dülő-fülő asszony.

Párszor fel-alá jár a szobában s aztán nagy nyája-san érdeklődik felesége hogy léte felől!

— Nem-e ártott meg a fennmaradás? — anyjuk!

Senmi válasz!

Az öreg ott somfordál felesége körül, kit egy alkalmas pillanatban derékon kapva, egy egészséges, czuppanós csókot nyom ajkaira.

No' iszen, megeredt erre a zápor! Szakadt gazd'uramnak a nyakába az áldás, mint garabonczásnak a jég-össő. Nem is bírta ki sokáig, hanem felkapva a tarisznyát — a melyet Erzsike lánya előzőleg kellőképen ellátott elemőzsiával — úgy kifutott a konyhából, hogy az ajt t sem tette be maga után. Becsapták azt aztán úgy, hogy rengett bele a ház.

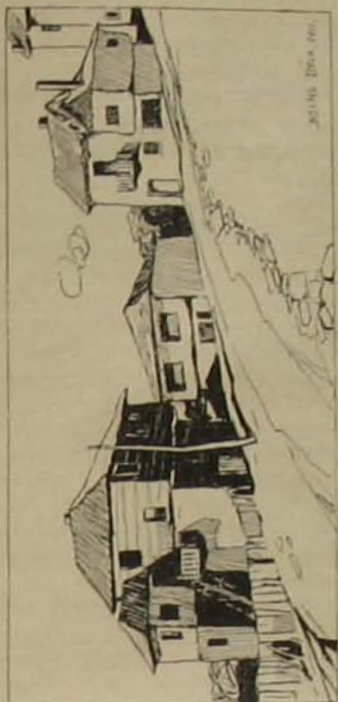
— No, ezen is túlestünk szerencsésen — morgott magában az öreg s azzal — mint a ki dolgát jól vé-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legintányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÚT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-69.

BUTOR

Utca Tatrokánból.

Juszkó.

Vidm.

Török vadász.

Az Al-Duma vidékéről.

Dunai tatár asszony.

gezte — elkerült a kertek aljára s onnan egyenesen ki a szőlőhegyre.

Miközben aztán találkozott társaival, a kik — az öregbe hasonlóan — szintén hosszú orral baktattak mellette. Dehogy ismerte volna be egy is, hogy otthon nem éppen a legszívélyesebb fogadtatásban részesült, sőt mindenki nem győzte eléggé dicsérni az élete párját, hogy az milyen áldott jó lélek, sőt Schmidt uram annyira elvetette a sulykot, hogy a felesége föltételesen helyével is dicsékedett s arra a kék foltra ott a szemé mellett merészen azt állította, hogy a sötétben (reggel 7 órakor) nekiment az ajtónak s ott ütötte meg magát.

Erre aztán megjött az általános jó kedv s tréfálkozva értek Varga uram pinczéje elé. Csakhamar vig tűz pattogott a nyitott tűzhelyen, előkerült a tarisznyakból a különféle elemózsia s Varga uram lement a pinczébe a cserépmázás korsóval egy ital rizingért.

Társai azt hitték, még le sem ért, már szaladt vissza az öreg, még pedig üres korsóval!

— Krucizturken! — káromkodik — valaki meglopta a boromat!

Társai először azt hitték, hogy az öregből a bor beszél, de egy tekintet meglepődött arcára meggyőzte őket állításának valódiságáról.

Erre testületileg mind lementek a pinczébe s megállapították, hogy hiányzik egy tiz akós hordó fehér bor és egy 25 literes hordó kisüstön főtt szilvapálinka.

A kár ugyan nem volt valami nagy, mert a bornak akkor még nem volt nagy ára, de valamennyi bosszankodott az eseten. Hogysis ne? Minden gazdának volt pinczéje, bora; egyik se szorult a másikéra s így barmarjában nem igen tudták elgondolni, hogy ki dézsmálbatta meg Varga uram borát? Aztán meg, hogyan jutott az istentelen a pinczébe, a mikor az ajtó zárva volt s a falat se ásták alá!

Arra persze senki se gondolt, hogy a tettes az egyszerű, primitív zárt akár egy meggörbitett szeggel is kinyithatta s éjnek idején a lakatlan és őrizetlen szőlőből észrevétlenül azt vihette el, a mi neki éppen jól esett.

Ezek után mulatásról szó sem volt többé, hanem abbahagyva az evést-ivást, pinczéről-pinczére jártak, megtudandó, vajjon másutt nem dézsmálták-e meg a bort. Sehol semmi hiányt nem fedeztek fel. Természetesen tanakodtak a felett, vajjon mit is kellene tulajdonképpen tenni? Az egyik őrt akart pinczéje elé állítani, a másik keresztvasakról álmodott, a harmadik legzélszerűbbnek tartotta, ha vermetek ásnának, a melybe a tolvaj feltétlenül beleesik, sőt az egyik még arról is példalózott, hogy fel kellene jelenteni az esetet a csendőröknek, azok majd előkerítik a tolvajt!

— Persze! — förmedt rá Varga uram az indítványozóra — még az kellene, hogy törvény elé kerüljön a dolog? Meg aztán beszálna is az valamit — folytatja kis vártatva tovább — nem értenek azok ehhez a dologhoz!

— Már pedig — szól közbe Schmidt szomszéd — én is azt mondom, fel kell adni az egészséget a csendőrségnek, mert az őrmesterünk ezelőtt két évvel, a mikor a füstölőből elemelték a sok kolbászt és húst egy-kettőbe nyakon csipte a tolvajokat.

Mint hogy azonban kárvallott mitsem akart erről az eljárásról hallani, abbamaradt a feljelentés s mindenki megfogadta, hogy az egész kellemetlen ügyről senki nem szól egy szót sem! Nemsokára rosszkedvűen széjjel oszlott a társaság s Varga gazda éppen nem rózsás kedvvel tért haza, a hol már nagyban folytak az előkészületek a holnapi nagy lakodalomra. Czéltalanul botorkált ide-oda; a hova ment utban volt; felcsépe folytonosan zsémbelyődött s az öreg örült, a mikor késő este ágyba került.

Titokban maradt volna tehát a borlopás, ha az őreparancsnoknak nem lett volna annyi besugója, a mennyi volt. Már kora délután megtudta az esetet s ő a nélkül, hogy károst megkérdezte volna, megindította a nyomozást. Egyik szemfüles csendőrével — aki már nem egyszer kétségtelen tanujelét adta ügyességének és leleményességének — kivezényelte magát nyomozó szolgálatba. Egyenesen Varga szőlője felé vették utjokat s utközben szorgosan figyelték a dülő utvon mutatkozó kocsinyomokat. Az ut egy kis emelkedésen vezetett keresztül, a hol a kocsisok meg szokták pihentetni lovaikat.

Szombaton egy kis eső esett s az ilyenkor kevésbé járt dülöuton élesen kivált egy kocsi nyom. Nem volt semmi feltűnő ebben a nyomban, mert hiszen bárki járhatott arra, már csak azért is, mivel húshagyóra mindenki ellátta házat borral, hanem azért csendőreink le nem vették volna róla a szemüket, mintegy előre-érezve azt, hogy ez a kocsinyom fogja őket a helyes utra vezetni.

Felérve a kapaszkodóra, megállapították, hogy itt a lovak megpihentek. A mint jobban szemügyre veszi a csendőr a nyomokat, megszólal:

— Haszontalan gazda járhatott erre, a ki nem sokat törődik a lovaival. A hámos lónak hátsó jobb lábáról hiányzott a patkó!

— Megtörténik! — válaszol az őrmester. Csodálom, hogy előbb nem vette észre, én azt már a kapaszkodónál láttam! Hát mást nem lát?

— Nem én — felel kissé megszegyenülten a csendőr.

— Legalább ketten voltak a kocsin! A kocsis magas, erős férfi, a másik, a ki mellette ült, kicsiny volt és jobb lábára sántított.

A csendőr kételkedve néz az őrmesterre s nem tudja elgondolni, vajjon az őrmester most komolyan beszél-e, avagy csak őt akarja megtérfálni.

— Itt vette csak a kocsis észre, hogy hámos lovának jobb hátsó lábáról hiányzik a patkó s meg is nézte, vajjon nem-e sérült meg a ló patája. A kis sánta is leszállt a kocsirol s megnézte a másik lovat; aztán felültek és tovább hajtottak. Ezen az uton jöttek is vissza s itt megegyeszer megállottak, ha nem tévedek a sánta férfi kötötte meg a kereket; biztosan teher volt a kocsin! Egyáltalán nem csodálkoznék, ha Varga uram szőlője előtt azt fogjuk látni, hogy a kocsi ott megfordult!

— Honnan tudja mindezt őrmester úr? — kérdi félénken a csendőr.

— Jaj, ócsa fiam — válaszol az — nem elég nézni, hanem látni is kell s azután az sem árt ám az egészségnek, ha egy keveset gondolkodik az ember, pláne akkor, a mikor csendőr úr-nak szólítják!

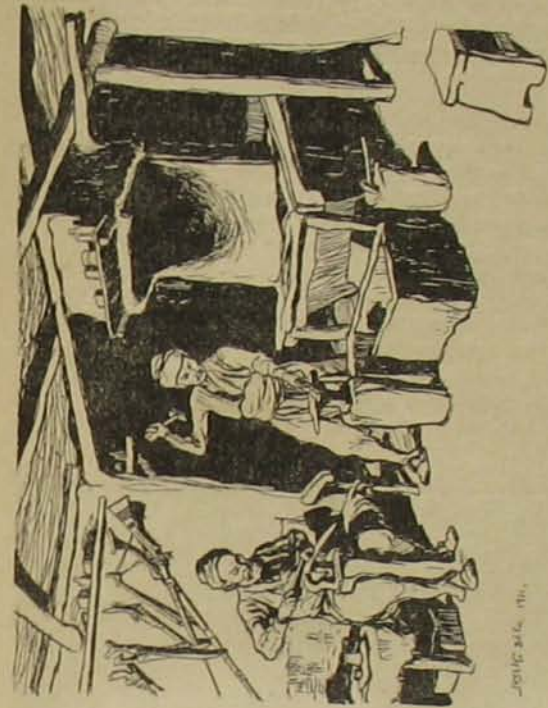
— Itt van fiam minden nyom! Látni ott jobbról

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Berkoma gyomrocseppek név alatt törv. véde van, igen keresett házi- és orvosi szerszám. Rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány s gyomorgörögés, gyomorférgés, emésztés, felfújás, szédülés, ájulás, szivdobogás, hideglelés és köhögés kiváló sikerrel. Kis üveg ára 40 f., nagy üveg 80 f.

Egyedül kapható: **HAGY BELA** reményesség Gyógyszertára, **HAJDUSZOBOSZLO**, és **Árjegysék** ingyen.

Csodakenet hatása mesé, mint a csodacseppek. Ez azonban kúrosleg használható: rheuma, köszvény, csúsz, csontthasogató, derékfájás, szaggatás, nyíllalás, oldalszorás. Mindig kézzel legyen foglajásnál, egy-két csepp savtára tőve azonnal megszűnteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

Fogyverkövítés.

J. K. 34. 111.

Az ada-kutató központjának.

J. K. 34. 111.

Az Al-Duna vidékéről. — Nilszopoly bújva székelyteleken.

J. K. 34. 111.

azokat az erős férfinyomokat? Nagy ember lábnyomai... nézze, milyen hosszú lépése van. A nyomok odavezetnek ahhoz a patkó nélküli lónyomhoz s ott ezzel szemközt fordulnak. Már pedig a fuvaros ember csak akkor áll így a ló mellé, amikor annak a patkóját nézi! Nem látott még lovat vasalni? Épen így áll az ember, a ki a ló lábát fogja. Emitt jobbról meg csak egy férfi lábnyom látszik, a másik lábának csak a féltalpa vehető ki. Pedig ez eleget taporgott, míg a lovat megvizsgálta, de mindenütt ugyanazok a nyomok. Sánta volt ez bizony, jóval rövidebb volt a jobb lába, mint a bal.

— Egyszerű dolog ez fiam — fejezi be az őrmester — csakhogy ezt az írást is érteni kell. No, különben majd meglátjuk, hogy festenek a dolgok a pincze körül.

Nemsokára ott voltak s egyáltalán nem kellett sokat kutatni, mert az uttast s az amellett elhúzódó csekély partokon egész tisztán kivehető volt az a hely, a hol a kocsi megfordult. A pincze előtt volt több nyom is, mint kellett volna, de azért a szorgos kntatásnak megvolt a kívánt eredménye, mert kétségtelenül meglett állapítva az, hogy a gyanúsított sánta ember tényleg megfordult ott a pincze előtt. Eleget tudott már az őrmester s így hazafelé vették utjokat.

A község szélén elkanyarodott az út G. község felé. Még mielőtt oda értek volna, megszólal az őrmester.

— Nem sojtí Szekeres, hogy kik tettek mult éjjel látogatást Varga pinczejében?

— Azt már gyanitom — felel a kérdezett — hogy az a sánta ember ott volt, de hogy az ki lehet, arról fogalmam sincs.

— Pedig épen olyan jól ismeri azt, mint én.

Rátértek a G. felé vezető utra. Közben már majdnem besötétedett s csak a legnagyobb erőltetéssel tudták figyelemmel kísérni a kocsinyomot, a mely a többé-kevésbé járatlan, füves és gazos dűlőuton majdnem teljesen eltűnt. Egy kopárabb helyen azonban tisztán meglátszott a patkó nélküli lónyom.

— Rendben vagyunk — szól helybenhagyólag az őrmester — Itt most egy keveset megpihenünk, a csak a teljes sötétség beálltával megyünk be G.-be.

— Megnézzük a cigánylakodalmat? kérdi a csendőr.

— Meg ám, csakhogy azt hiszem nem leszünk kedvesen látott vendégek — feleli az őrmester.

— Hát tudja-e már most, hogy ki vitte el Varga borát?

— Gyanitom... A Szojka Gyuri!

— Senki más, bagyja helyben az őrmester. Ugye nem volt nobéz kitalálni?

— Így nem! Az a sánta ördög úgyis sok galyibát csinált már az utolsó időben. Legalább most büvösre kerül.

Közben egészen besötétedett s utnak indultak. A községbe érve, a bírót és az esküdtet a kocsimából voltak kénytelenek előhívni s azokkal feltűnés nélkül megközelítettek a cigánytanyát, amelyet éktelen danolás és ordítás zsvajra töltött be. A szép Márcsának, Sztojka lányának volt a lakodalma. Arra kellett a bor. Már pedig nem azért cigány a cigány, hogy ilyen alkalomra bort pénzen vegyen, hanem szoroz, ahogy lehet.

— Hát a sánta Sztojka is szerzett, de nemcsak bort, hanem pálinkát is, még pedig Vargának a pinczejéből.

A mint meglátta az őrmestert, el akart tűnni, csakhogy ebben a csendőr megakadályozta. Társa ott feküdt egy sarokban tökéletesen elázva. Alig tudtak holo lelkét verni. A bornak még nem volt nagy hiánya, hanem a pálinkának alaposan hozzáálltak; — ez csüfította meg úgy őket.

— Jú-e Gyuri Varga uram bora? — kérdi az őrmester.

— Jú ám, verje meg a devla!

A hordók lepecsételve, G. község előljáróságának lettek átadva, a két cigány pedig másnap reggel már a s-i járásbíróság fogdájában elmélkedett minden örömmel változása és mulandósága felett.

*

Felvirradt a lakodalom napja is. A vőfélyek felpántlikázva, tele csutorákkal és pintesüvegekkel felkerekettek a rokonokat, az ismerősöket, a jóbarátokat kacskaringós felköszöutőkben hívta meg őket a lakodalomra.

Természetesen betértek az őrsparancsnokhoz is, a ki megígérte, hogy a templomba el fog menni.

Délelőtt 10 óraker indult el a menet. Varga észrevéve a járdán haladó őrmestert, feléje ment őt üdvözlendő.

Amikor elváltak, az őrmester azt mondta:

— Varga bácsi! menjen el G. községbe, ott van az ellopott bora és pálinkája a bírónál őrizetbe!

Varga fejcsóválva bámolt a tovahaladó őrmester után.

—n.

A khinai vallásról.

Khina nemcsak emberekben, de egyuttal istenekben is'leggazdagabb birodalma a földnek. Istenei közt vannak jó és gonosz szellemek. Nincs egyetlen ember és semmiféle ténykedés, melynek az égben ne volna megfelelő ellenőre, úgy, hogy Kbinában szószert több az isten, mint az ember. A khinai Olympuson ép olyan rangfokozat és hatalmi különbeég uralkodik, mint a menyői birodalom hivatalos világában. A khinai ember megszokta, hogy a maga szükségleteihez mérten maga teremt magának isteneket, a kiket, ha nincsenek a remélt módon és mértékben segítségére, osetleg az ő ellenégeinek kárára, könyörtelenül elcsap. Így a mostani forradalomnak is megvan már a maga külön istenege, melyre magas hódolat vár, ha a forradalom — a mire számos jel mutat — diadalt fog aratni. Ellenben jaj az új istenségnek, ha a forradalmat leverik s evvel magára vonja alkotóinak haragját!

Ha az ember némileg is meg akarja érteni a khinai államforma átalakulásának módszereit és alakjait, ismernie kell e nép sok ezeréves démonológiájának történetét. Kbinában alig van iparág, melynek ne volna meg a maga külön védőistene. Így istenük van ott az ácsoknak, a fazekasoknak, kertészeknek, orvosoknak, borbélyoknak, színészeknek, sőt még a megvetott iparágak fűzőinek is, így a tolvajoknak és utczai nőknek. Az állatok is istenek védelme alatt állanak s istenük van a barmoknak, lovaknak, sertéseknek és kutyáknak. Sőt Suchonban állítólag kiesiny temploma áll a — tetvek istenének, s bizonyára Khina az egyedüli ország a világon, a hol istennője van a — félreess helyeknek.

A természetes istenek közt figyelemreméltó szerepe jutott a holdnak. Míg a nap a férfiaság és viláosság

képviselője, addig a hold a nőességet és evvel együtt a sötétséget jelképezi. A hold istenségét női alak ábrázolja, a ki holdat tart a kezében. A kínaiak hold-ünnepe valóságos népiünnep, melyet a családi körben is megülnék. Míg azonban a templombeli boldünnepen papok is részt vesznek, addig a házi holdünnep szereplői csupán nők és gyermekek, mert ezek a férfakkal szemben a sötétség uralma alatt állnak. A kínai néphitt szerint a holdban egy aggastyán él, a ki vörös fonállal összeköti ama fiúk és leányok lábát, kik később házasságra lépnek egymással. Ilykép a holdbeli aggastyánt a házasságszerzés istensége gyanánt tisztelik. A hold ünnepe mindig szabad ég alatt folyik le holdtölte idejében s éjjel és épp ezért igen hangulatos és költői.

Mint ismeretes, Kbinában rendkívül nagy szerepet játszik az irodalmi műveltség, sőt a műveltség alatt ott csaknem kizárólag az irodalmi ismeretek bírását értik. Így a nyilvános államvizagák tárgya kizárólagosan csak az irodalom. Ebből magyarázható az a rendkívüli tisztelet, melynek az irodalom istenei a nép minden rétegében örvendenek. Az öt istenség közül, a ki e reaszort élén áll, s így mintegy a mennyei kultuszminisztériumot alkotja, Ven-Csang áll az első helyen. Nincs város, melyben temploma nem volna, s minden konfuczius-templomban, minden vizagateremben, minden iskolában ott áll ez isten oltára. Szimboluma a hagyma, s ezért minden kínai apa, kinek fia először indol iskolába, hagymát ad a gyermeknek ez első útjára. Egy másik, szintén igen kedvelt istenség Kraj-Szing, a ki az irodalmi hírnevet és hírességet adományozza kiválasztottjának.

Van még egy irodalmi isten, a ki főleg Dél-Kbinában igen népszerű, még pedig leginkább a vizagára készülő jelöltek körében. Ennek az istennek nincs is külön neve, hanem egyszerűen a csu-i, vagyis vörös kabát névvel szokták jelölni. Ennek története az, hogy a mikor egyszer egy iskolai vizagálóbiztos egy vizagázónak írásbeli dolgozatát, mint teljesen rosszat és elégtelent félredobta, azt egy láthatatlan kéz nyomban ismét odatolta elébe. Mikor a cenzor csodálkozva hátratekintett, egy hosszú, hófehér szakállú alakot látott vörös köntösben, ki jelentősen intett neki. A cenzor ebből megértette, hogy a vörös kabátos aggastyán magasabb lény, s keresztülbocsátotta a vizagán a jelöltet. Azóta a «Vörös kabát» főleg a hiányos készületegű diákok istene, kitől ezek véletlen szerencsét és segítséget várnak.

Érdekesek és komikusak azok a kísérletek, melyekkel a kínaiak mintegy becsapni és félrevezetni igyekeznek a maguk isteneit, kiket bizonyos körülmények közt igen ostobáknak tartanak. Így Dél-Kbinában a betegségek elbáritása végett egy-egy családban anyyi papirbábnt készítenek, a bány tagjaival a családnak, s e bábukat az egyes családtagok nevével jelölik meg. Valamennyi bábút beleteszik aztán egy kosárba, s családtekül a betegség démonja számára egy tányéron húst állítanak a kosár mellé. Erre egyenkint kiemelik a bábukat a kosárból s evvel a mondással meglobogtatják a levegőben: «X. vagy Y. képviselője vedd fel magadba az annak szánt betegséget.» Az illető betegség istenének természetesen kötelessége, hogy e szavak hallatára a megfelelő bábuba bújjon. A szertartás után a bábukat elégetik és a hamvakat szétszórják a levegőben.

Sok ozoréves a kínaiak démonológiája s a rengeteg istenség kultusza még ma is teljes virágában van. Sőt valószínű, hogy a mostani alaposnak ígérkező átalakulás, a nagy politikai és szellemi forradalom, az ősrégi kínai kultúra és az európai civilizáció most dúló

küzdelme mitsem fog ártani a kínai Olympsnak s ennek istenei a jövőben is zavartalanul fognak uralkodni a rendkívül babonás hajlamu kínai népen.

KÉPEINKHEZ.

Az Alduna vidékéről.

Ada-Kaleh, a magyar királysághoz tartozó, de török fennhatóság alatt álló kisközség az Orsovával szemben levő dunai szigeten. Egy kis török világ ez a nagy török birodalomtól területileg elszigetelve, de lakossága azért teljesen megőrzi ősei régi szokásait. A Herkules-füldön üdülőknek kedvencz kiránduló helye Ada-Kaleh, de a természet ezerféle szépségeivel bővelkedő tájéka, különleges fekvése, jó és olcsó dohánya miatt a passzionátus utazók nagyrésze is felkeresi.

Közel van már hozzá a Vaskapu, a honnan tulajdonképen az Alduna vidéke kezdődik. Innen kezdve már az oláh mély rónára, az úgynevezett Havas-Alföldre lép a Duna s a Délkeleti-Kárpátok és a Balkán-hegység között elterülő eme nagy síkságon 1400—2600 méter szélességben elterülve lassan hömpölyög a Fekete-tenger felé. egész utjában természetes határvonalat alkotva Románia és Bulgária között. Maga a Duna vidéke nem valami rendkívüli látványosság is. Közvetlen környéke náddal, kákkal benőtt mocsarokból áll, a községek pedig régi módi piszkos sábazsákkal, szegény maradi lakosságukkal nem nagyon ejtik bámulatba a szemlélot.

Vannak azonban egyes nagyobb, mutatósabb városok is itt a Duna mentén. Ott van Vidin, a Duna jobb partján, s szerb határ közelében, kisebb magaslaton erős fellegvárával; Bulgáriának egyik erősített helye. Az orosz-török háboru egyik jelentékeny ütközete itt folyt le Vidin alatt.

Úgy nagysága, mint fejlődésénél fogva különb ennél Nikápoly, Bulgária egyik nevezetesebb városa. Allítólag még Trajan római császár alapította ezt a dákokon (Erdély régi lakosságán) nyert győzelem emlékére. Talán jóval fejlődöttebb is lenne ez a város, de hosszabb időn keresztül való bizonytalan bovatartozósága, a mennyiben hol a törökök, majd a bulgárok s egy ideig az oroszoké is volt, nagyon hátráltatta a fejlődését. Végül is az 1877-iki berlini szerződéssel Bulgáriához csatolták s fejlődése azóta mutat némi emelkedést.

Történelmi szempontból igen fontos s főleg gyászos emlékeink vannak az Alduna vidékeről. A századokig tartó magyar-török háboru számos fejezete zajlott le ezen a területen. Zsigmond magyar király, a XIV. században Nikápoly mellett vesztett csatát, bár 100,000 főnyi sereggel állott a Bajazid szultán által vezérelt szintén nagyszámú török sereggel szemben. Majd jóval később Várnánál szenvedett csufos vereséget a magyar sereg Murad szultántól, elvesztvén ezuttal királyát, I. Ulászlót is.

E két ütközet közötti időben történtek itt a magyar és török csapatok között több apróbb csatározások is, de az akkori időben nagymórvben elhatalmasodott pártoskodás miatt, mindig kevesebb mint több szerencsével. S bizony igen sok jó magyar vér áztatta abban az időben az egész Alduna vidékét, még polig a nélkül, hogy az igazi ezelt: a törököknek Európából való kiszorítását s a kereszténységnek a török zaklatástól való megmentését csak megközelíthették is volna.

A képek, a melyeket a jelen számunkban közreadunk, az Alduna eme ránknozvo is emlékezetes vidékeiről való felvételek.

HIREK.

Egy haramia agyonlövésére. A Romániával határos Fogaras és Brassó vármegyék havasainak réme volt Budák Andr. oprakereszisora lakos, ki 1910 nyarán fegyveres rablóbandát szervezve, gyilkosságai, rablásai és betöréses lopásaival állandó rettegésben tartotta e két vármegye havasi községeinek lakosságát. Rettegése daczára, e zaklatott nép úgyszólván állandóan rejtegette a rég letűnt rabló-romantika korára emlékeztető vakmerő haramiát az őt csaknem állandóan nyomon üldöző csendőrség elöl, mignem végzete január 29-én éjjel 1/2 óraker két elszánt, férfias csendőr fegyvere elé állította. A jelzett időben ugyanis Bőjthe László és Olajos József alsóárpási őrsbeli csendőrökből állott járőr. Oprakereszisora községben portyázva, mintegy 40 lépésnyi távolságban egy surranó alakot pillantottak meg. Kiben Olajos József csendőr, a régóta keresett Budák Andrét ismerté fel, ezt járőrvezetőjével közölve, mindketten a surranó alak után siettek, ki a járőr általi felfedeztetését látva, futásnak eredt s egy patakba ugorva, azon át Strezakereszisora felé igyekezett, azonban a járőr által nyomon üldözve, a patak közepén a köveknek megcsuszva elesett. Az így vesztett tételony a járőrt a baramiához 10—15 lépésnyi távolságra jutatta. Járőr ekkor lökés belyzetbe vett fegyverrel a vízből felugró haramiát megállásra szólította fel, ki ekkor a járőrrel szembe fordulva, daróc subája alól fegyvert rántott elő s azzal — ezitkok között — a járőrre lőtt, lövése azonban nem talált. A haramia lövése után a járőr tagjai egymástól négy lépésnyi távolságra ugorva a baramia ellen 2—2 lövést intéztek. Budák a járőr felé közeledve szó nélkül fegyverét oly módon csattogtatta, mintha azt újból tölteni akarná. Járőr ekkor ismét 3—3 lövést intézett Budák ellen, ki ekkor a patak partjára érve, fegyverét elejtette, összeesett és meghalt. A járőrrel szemben baramiához illő viselkedést tanúsított Budák bullájának külvizsgálata alkalmával, annak derekán egy hét és fél cm. széles, vastag hevedervászomból készült erős öv, 42 drb. Werndl-féle éles tölteny, egy üres börtöltényfogaló, kabátja balzsabében kilencz, jobbsebében pedig 11 ugyanecek Werndl-féle élestöltény, végül tüzőjében egy erős nagy kés találtatott, mely tárgyak bünyelként lefoglaltattak. A boncolás alkalmával megállapítást nyert, hogy Budákot, az ellene fegyvert használt járőr tíz lövése közül nyolcz találta, melyek közül három halálos, a többi pedig könnyű sérülést okozó volt.

Mulatság. A budapesti altisztikar által, a legénységi olvasóköri javára, február 3-án, a csendőrlaktanya tisztiekkezdéjének helyiségeiben rendezett zártkörű táncvigalom, melynek fényét az altorjai Altorjay Imre tábornok, csendőrségi felügyelő és besenyői László Albert ezredes, honvédelmi minisztériumi csendőrségi osztályvezető urak élén nagy számban megjelent csendőrtisztikar jelenléte nagyban emelte s a melynek sikerén a rendezőség fáradhatatlanul buzgólkodott, úgy erkölésileg, mint anyagilag kitűnően sikerült.

Helyreigazítás. Lapunk folyó évi 4. számában az internátus javára nyugtázott 1 K 60 fillért, nem — mint azt tévesen közöltük — a nagyselyei, hanem a nagyselyi őrs adományozta.

KÜLÖNFÉLÉK.

Háztartási iskola férfiaknak. Londonban már régebben folynak az előkészületek arra, hogy megnyissák azt az intézetet, a melynek célja tulajdonképen nem volna más, mint az, hogy megfossa a férfiakat eddig élvezett háremi privilégiumaiktól. Márczius végén ül össze a harmadik konferencia a Caxton-Hallban, hogy végleg kimondja az intézet létesítését. Az intézet neve „Bachelors paradise” lesz, a hol a fiatal és agglegényeket a legkülönbözőbb házi munkák elvégzésére tanítják; a főzéstől egészen a harisnyakötésig. Nagyon csinos, de annál energikusabb hölgyek lesznek itt a tanítónők. A tanítónők vezetése mellett minden férfi megtanulhatja a jövőben, hogy kell vezetni egy háztartást. Csinos leánykák fogják tehát udvarlóikat befogni a háztartásba és bevezetni annak misztériumaiba: a főzésbe, sütésbe. Lesz egy külön osztály, a hol ruhát mosni, butorokat tisztítani tanítják a férfiakat. A „paradicsomban” többé nem lehet azzal mentegedődni az uraknak, hogy azért lyukas a harisnyájuk, mert nem akadt asszony, a ki azokat kijavította volna. A szigorú tanítónő erélyesen rászól az ilyen hanyag tanulókra és utasítja őket, hogy üljenek oda az intézeti harisnyavívító géphez. A ki azonban azt hiszi, hogy ennek az intézetnek az a célja, hogy a férfit teljesen függetlenítse a nőtől, az nagyon téved. Ennek az új intézetnek az a célja, hogy a férfiak ezentúl ideális célból házasodjanak. Ma a férfiak legnagyobb része ezért nősül meg, hogy otthon legyen és feleségében közönséges házvezetőnőt néz. A jövőben azonban azok a férfiak, a kik a háztartási iskolába jártak, sokkal ideálisabb céloktól vezetettek és feleségükben nem egyszerű házvezetőnőt néznek. A jövő bázis embere feleségének házi munkáját sokkal többre becsüli, mint eddig, mert értékelni tudja azt. A háztartási iskola másrésztől tulajdonképen tudakozódási iroda is lesz a házasulandó férfiak számára, a kik megtudják, mennyibe kerülhet egy családi háztartás.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

18. 1. Ha beigazolhatólag szolgálatteljesítésből kifolyólag vagy annak következtében szerzett betegség miatt lett felülvizsgálva, megkapja az igényjogosultsági igazolványt. 2. Ha az utmestori álláshoz kötött feltételeknek megfelel, pályázhat erre az állásra. Olvassa el az 1907. évi 2. és 49. számú lapunk hasontárgyú tizenötöt. 3. Monetelőre nincs igénye. 4. Minden hónap 12-én.

Klváncsl O. 1—3. Az őrmesterek most már a kerületeknél lesznek nyilvántartva s a kerületek által előléptetve, így választ nem adhatunk. 4. Móg ismeretlen.

Gyopár. 1. Időgen nemzet zászlóját használni tilos. László 1895. évi 62.693. számú belügyminiszteri rendeletet. 2. Ha tartalma törvényekbe ütközik, nyilvános helyen nem énekelhető.

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen eddig gramofont, eufont, hanglemest vagy bármi más hangszert, amíg

REICH ALADÁR máhangszer
késztető

BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képen éjnyagykötést el nem kéri,
amely ingyen lesz káldve. ::

Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.

3. Ilyen rendelkezést nem ismerünk; forduljon a legközelebbi tanfelügyelőhöz. 4. Az Országos Levéltárhoz, Budapest, Bélyeg nélkül. 5. Az attól függ, hogy mennyi a csapatbeli szolgálati ideje.

GÖSS. A kért állásokra — ha a feltételeknek megfelel — pályázhatnak. Többi kérdéseinek nincs időnk utánajárni, forduljon bármelyik állásban levő ily egyénhez, az majd megadja a részletes utánaigazítást.

B. F. 1. Ha az őrsparancsnok honn van, az útja alá. 2. Kell jelentést tenni. 3. Hivatalból üldözendő.

444. Ezen ügyet az esetleg megejtendő vizsgálat lesz birtatva tisztázni.

Aranyvirág. Csak igényjogosultság esetén van felételre kiadása. Egyéb kérdéseivel forduljon a legközelebbi távirdai felügyelőhöz.

K. esendőr Gomba. Az állás már be van töltve. Lásd a f. évi 4. számú lapunk *«Hírek»* rovatát. A bélyeget lapunk javára bevételztük.

Igényjogosult. Radó Sándor, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 56. szám.

G. E. M. Igen; a földművelésügyi minisztertől magánuton kérheti.

1887. Ha követeli, köteles. Két Gler fejenként.

M. Mert járásörmesterjelölt csak valóságos örmester lehet.

S. esendőr Feketebalog. Lásd őrszolgálatkezelési utasítás 29. §-át.

Sarga esengő. 1. Csak a körületnél lehetne megtadni. 2. Hagyományos okok szólnak a mellett, hogy a címkep megmaradjon. Olyan ez, mint a régi cétéknél a címzárba; maunál óslibb és kopottabb, annál nagyobbbat nőtt a cég értéke.

353. A 600 koronát meghaladó rész lefoglalható.

Igazat kereső. Gratulálunk a sikerhez; az eset egyébiránt egészen mindennapi és érdekeség nélkül való. — nem közölhetjük.

K. L. A ki felsőbb engedély nélkül idegen hatalom szolgálatába lép; a ki valamely büntetendő eselekményért hivatalvesztésre ítéltetett; a ki a szolgálat kötelekeiből büntetéképp elbocsátatik; a ki oly eselekmény okvetése után, mely hivatalból való elbocsátatását vontá volna maga után, ongyilkos lesz, megzokik, vagy bármely más okból ezen eselekmény miatt ott no a bűnvádi vagy fegyelmi eljárásnak helye nem lehet, mely esetekben azonban a részletetésből való kizárás a fegyelmi eljárás megfelelő alkalmazása mellett mondatik ki.

H. S. Felsőgalla. Kérheti.

Kovács. Tisztán a konyér elvitele rendszeres tarisznyülésnak nem tekinthető. Ha több a szolgálati óra az előírtnál; kürrható.

SSSS. Próbálja kérni, do ulg hisztek, hogy átvegyék.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1912. évi január hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben *megenyedni* méltóztatott, hogy: **verebélyi Marsó György** ezredes, a III. számú esendőrkerület parancsnoka és

Csikszentimrei Csató Ferencz alezredes, az I. számú esendőrkerület parancsnoka, a *II. osztályú porosz királyi koronarendel.*

Polster Kálmán VI. számú esendőrkerületbeli zászad., a *III. osztályú porosz királyi koronarendel.*

Szentmihályi Lajos III. számú esendőrkerületbeli zászados,

Kenedi Nándor VI.,

Márialaky Imre II. és

Stolzenberg Vilmos III. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a *IV. osztályú porosz vörös sasrendel.*

Pataky Károly III. és

Mallár Béla VI. számú esendőrkerületbeli hadnagy, végül

Sándor József III. számú esendőrkerületbeli zászados, a *IV. osztályú porosz királyi koronarendel* elfogad-bassa és viselhesse.

A m. kir. honvédgyalogság szolgálaton kívüli viszonyába helyeztetett:

Szadeczky Zoltán, a kassai III. honvedkerületi parancsnokság nyilvartartásában álló időleges nyugalmazott esendőrhadnagy.

Kineveztetett:

1912 február 1-ével:

esendőr törzsörmesterré:

Tulics Kálmán örmester, az I. számú esendőrkerület állományában.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. esendőrség, boszniai esendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ.-szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

Áthelyezettett:

1912 február 16-ával:

Csiszér József törzsőrmester, a VII. számú csendőrkerülettől, a III. számú csendőrkerület pótszárnyához.

Nyugállományba helyeztettek:

1912 február 1-ével:

Keresztes Zsigmond, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakbely: Vicze.

Kovács Sándor, II. számú csendőrkerületbeli törzsőrmester, a Felülvizsgálati szabály 3. §-a alapján.

Választott lakbely: Szeged.

Előléptettek:

1912 január 26-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Koródi Ferencz és Gál József ez. őrsvezetők, *őrsvezetőkkel*.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 január 26-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Rákóczi Sándor, Szebeni Péter, Katona Dénes, Zoltán Lőrincz, János Sándor, Haresa János, Bacsoni József, Bója Ferencz, László Miklós, Orbán Lajos, Fábián Dénes, Ujfalusi János, Réman György, Antal János, Balogh László, Sándor Péter, Szócs Mihály, Szakács Dániel, Nagy Imre, Barabás Ignác, Csibi Zsigmond, Komáromi János, Silye József, Varga Márton, Kállós István, Nagy József és Muntván László csendőrök;

1912 január 25-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
G. Lengyel. An. rás, Nyomtató Ferencz és Csavár Salamon csendőrök;

1912 január 24-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Ungvári Aladár, Deés Kálmán, Gyenes Gábor, Sörös János, Fazekas József, Farkas Mátyás, Kriska Pál, Dénes Mihály, Pap János II., Térmeg József, Kis Mihály, Szántó Lajos, Boros István, Duola László, Gyuricza Mátyás és Hanyák Gábor csendőrök; végül

1912 február 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Tóth Lajos V., Tóth János III., Mrázik Mihály, Szőke

Ignác, Lonnek István, Noga István, Kolozsvári Arnold, Simon István és Sömogyi Lajos II. csendőrök, *csendőr ez. őrsvezetőkkel*.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Gulyás István, Bujtás László, Szarvas Ferencz, Teperics István, Szórádi Imre, Sándor János, Benkó Izidor, Soltész István, Sneh Lajos, Hegedűs András, Dervalits Antal, Samson Géza, Rigó Ferencz, Kovács István IV., Kiss József II., Gyáni Endre II., Szekér István, Turi Ferencz, Valuska Imre, Urbán László, Kovács István VI., Titz József II., Cseh Károly, Kákonyi Gergely, Jónás János, Zombori József, Zagyi József, Herczeg József, Talmácsi Imre, Nagy Mihály III., Vékás-Kovács Sándor, Horváth Lajos, Csatári Imre, Cserős Károly és Gallusz Imre csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Székely Miklós, Bézi Imre, Pálfi Sándor, Garabuezi István, Buzle Pásk és Borla Flórián csendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Karró János csendőr ez. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911. évi 187,872/VI—a szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Károlyi»-ra változtatta.

Stefán Ferencz ez. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911. évi 93,842/VI—a szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Szatmári»-ra változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Czimbó Sándor csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 4322/VI—a számú engedélye alapján, vezetéknévét «Székely»-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Nagy János I. ez. őrsvezető, Vogel Annával, 1912 január 9-én, Csukáson.

Balácsi Lajos II. ez. őrsvezető, Gál Anna Reginával, 1912 január 6-án, Baróton.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Gellért Imre ez. őrsvezető, Uray Erzsébettel, 1912 január 7-én, Endréden.

HASZNÁLT IRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Alkandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szaküzlete.
Javitó-műhely.IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153 - 41. sz.**VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =**
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.

— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószeresek dus választékban.

Uj
nyomtatvány. Foglalkozási terv a negyedévenkénti szemle alkalmával tartandó oktatásról.Ara
ivenként 2 fillér.